

Evaluatie dorpenbeleid

1. Onderzoeksverantwoording
2. Resultaten
3. Conclusies en aanbevelingen

Achtergrond

In 2021 heeft de gemeenteraad van Midden-Drenthe het dorpenbeleid 2021-2026 vastgesteld. In het dorpenbeleid staan afspraken en kaders met als doel om samen met inwoners de dorpen en wijken leuker, mooier en leefbaarder te maken. De kracht ligt hier bij de dorpen en wijken. Inwoners komen met plannen, ideeën en initiatieven; de gemeente ondersteunt deze. Samen met inwoners, verenigingen en organisaties wordt zo het verschil gemaakt.

Met behulp van dit onderzoek wil de gemeente in kaart brengen hoe de leefbaarheid in de dorpen en wijken wordt ervaren en in hoeverre inwoners zich betrokken voelen bij besluiten die er in hun dorp of wijk worden genomen. De gemeente is daarbij benieuwd in hoeverre het dorpenbeleid hier volgens inwoners een positieve bijdrage aan heeft geleverd. Aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het Dorpenoverleg Midden-Drenthe (DOM) en/of Welzijnswerk Midden-Drenthe zijn verder een aantal vragen voorgelegd over de samenwerking met de gemeente.

Methode van onderzoek

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van kwantitatief (online) onderzoek. Respondenten zijn benaderd via het burgerpanel Midden-Drenthe en via een algemeen toegankelijke link die door de gemeente is verspreid. De online vragenlijst is geprogrammeerd in het "responsive" onderzoekssysteem van Enigma Research. Hierdoor kon de vragenlijst, middels één universele link, zowel via mobiele telefoon, tablet als laptop worden ingevuld.

Veldwerkperiode

Het veldwerk heeft plaatsgevonden van 2 juli t/m 16 september 2024.

Steekproef

Er zijn 831 mensen gestart met het invullen van de vragenlijst. 550 respondenten ronden de vragenlijst af. Na de responscheck zijn er 12 personen verwijderd uit de respons; 1 vanwege onzuivere respons en 11 omdat ze niet in de gemeente Midden-Drenthe woonden en niet op een andere manier betrokken waren bij de gemeente. De uiteindelijke netto steekproef komt hiermee uit op 538 afgeronde vragenlijsten. Hiervan zijn er 530 woonachtig in de gemeente Midden-Drenthe. De steekproefomvang geeft een maximale foutmarge van 4,2% t.o.v. de werkelijke situatie. Dit betekent dat een gevonden resultaat in het onderzoek in werkelijkheid maximaal 4,2% lager of 4,2% hoger kan liggen.

Herweging

De verdeling van de netto inwoners steekproef (530 respondenten) naar geslacht, leeftijdsgroepen en verschillende kernen is vergeleken met de werkelijke verdeling volgens het CBS. Om de verhoudingen helemaal recht te krijgen is een herweging toegepast op de leeftijdsgroepen. De resultaten in het onderzoek geven een representatief beeld van de inwoners van de gemeente Midden-Drenthe van 18 jaar en ouder. Het aantal respondenten (N) dat onder de tabellen staat weergegeven is ongewogen.

Steekproefverdeling inwoners			
Geslacht	Aantallen	Steekproef verdeling %	Werkelijke verdeling %
Man	265	50%	50%
Vrouw	263	50%	50%
Anders	2	0%	0%
Totaal	530		
Leeftijd	Aantallen	Steekproef verdeling %	Werkelijke verdeling %
18-44 jaar	100	19%	33%
45-64 jaar	268	51%	36%
65 jaar en ouder	162	31%	30%
Totaal	530		
Kern (CBS)	Aantallen	Steekproef verdeling %	Werkelijke verdeling %
Beilen	176	33%	34%
Smilde	69	13%	13%
Bovensmilde	58	11%	10%
Westerbork	81	15%	15%
Overig	146	28%	29%
Totaal	530		

Kruising "vorm van betrokkenheid"

In het onderzoek worden de resultaten onder andere uitgesplitst naar "Vorm van betrokkenheid". Met een vorm van betrokkenheid worden de inwoners bedoeld die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM, Welzijnswerk Midden-Drenthe en/of een functie hebben bij de gemeente Midden-Drenthe.

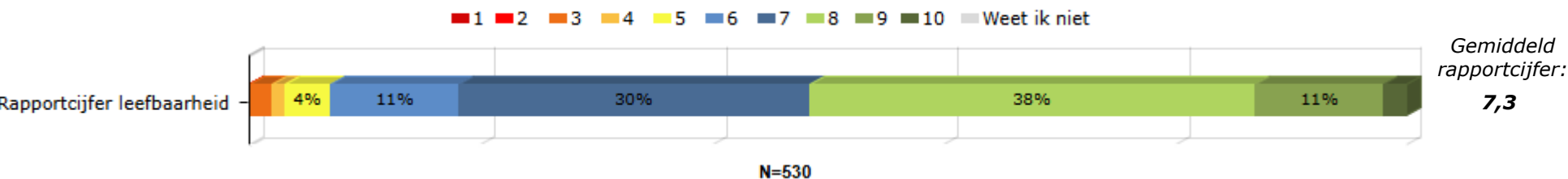
Resultaten

Leefbaarheid

De leefbaarheid wordt in zijn totaliteit beoordeeld met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,3

Vraag 5: Kunt u de leefbaarheid in uw dorp of wijk in zijn totaliteit beoordelen met een rapportcijfer?*

Gemiddeld rapportcijfer naar geslacht en leeftijdsgroepen:

Rapportcijfer leefbaarheid	Totaal	Geslacht			Leeftijdsgroepen		
		Man	Vrouw	Anders	18-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar en ouder
	7,3	7,3	7,3	8,3	7,4	7,2	7,5
N	528	263	263	2	100	267	161

Gemiddeld rapportcijfer naar kern en vorm van betrokkenheid:

Rapportcijfer leefbaarheid	Totaal	Kern						Vorm van betrokkenheid	
		Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Buiten de gemeente	Ja	Nee
	7,3	7,4	6,6	7,3	8,0	7,3	0,0	7,7	7,3
N	528	175	69	57	81	146	0	87	441

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

- Significant hoger dan de andere groepen te samen.
- Significant lager dan de andere groepen te samen.

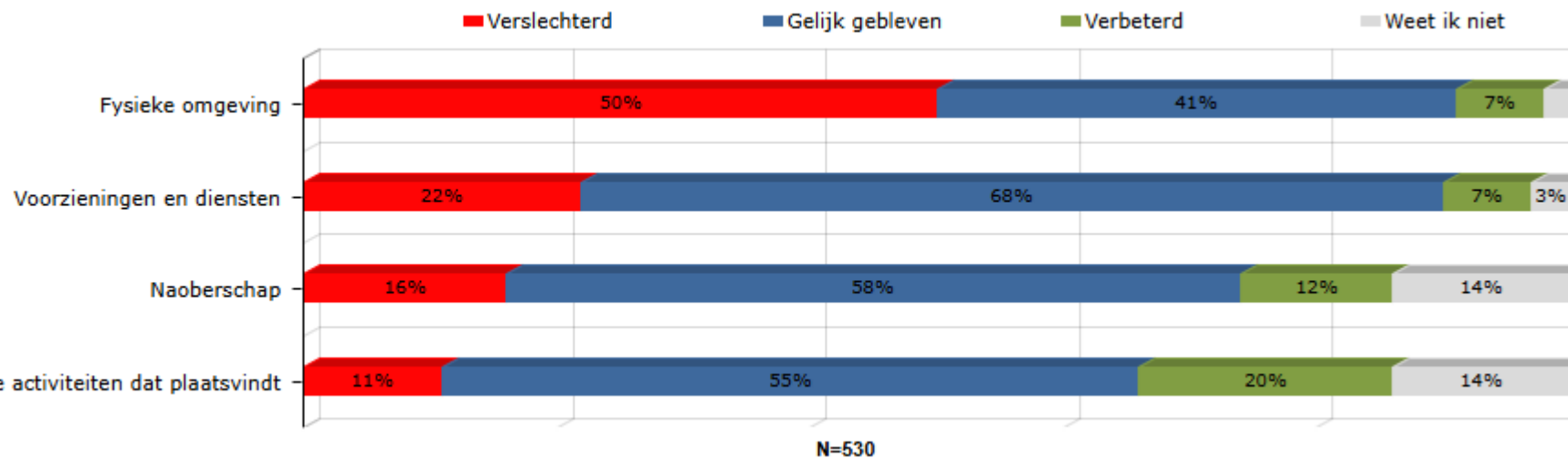
- De helft (51%) van de inwoners beoordeelt de leefbaarheid in hun dorp of wijk met een 8 of hoger. Nog eens drie op de tien (30%) geven een 7 en 11% beoordeelt de leefbaarheid met een 6. Slechts 7% geeft een onvoldoende.
- Gemiddeld wordt de leefbaarheid beoordeeld met een 7,3 als rapportcijfer. 65-plussers geven een hoger gemiddeld rapportcijfer dan jongere inwoners (7,5 vs. 7,3).
- Wat betreft de verschillende kernen is men in Westerbork (8,0) het meest tevreden over de leefbaarheid. In Smilde (6,6) zijn inwoners het meest kritisch.
- Inwoners, die een vorm van betrokkenheid hebben, geven de leefbaarheid verder een hoger rapportcijfer (7,7 vs. 7,3).

*Deze vraag is alleen gesteld aan inwoners van de gemeente Midden-Drenthe.

Leefbaarheid

De helft van de inwoners geeft aan dat de fysieke omgeving in de afgelopen drie jaar is verslechterd

Vraag 6: Hieronder staat een aantal onderdelen die bijdragen aan de leefbaarheid in een dorp of wijk. Zijn deze onderdelen in uw dorp of wijk de afgelopen drie jaar verslechterd, gelijk gebleven of verbeterd?*

Gemiddelden naar geslacht, kern en vorm van betrokkenheid (1=Verslechterd, 2=Gelijk gebleven, 3=Verbeterd):

	Totaal	Geslacht			Kern					Vorm van betrokkenheid	
		Man	Vrouw	Anders	Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Fysieke omgeving	1,6	1,6	1,5	2,3	1,5	1,3	1,7	1,7	1,6	1,7	1,5
N	521	264	255	2	171	69	57	80	144	87	434
Voorzieningen en diensten	1,8	1,9	1,8	2,3	1,9	1,8	1,9	1,9	1,7	1,9	1,8
N	514	256	256	2	167	68	56	80	143	84	430
Naoberschap	1,9	2,0	1,9	3,0	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	2,0	1,9
N	457	239	217	1	148	57	53	69	130	85	372
Het aantal sociale activiteiten dat plaatsvindt	2,1	2,1	2,1	2,6	2,0	2,3	2,3	1,9	2,0	2,1	2,1
N	459	233	224	2	145	61	54	69	130	83	376

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.

■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

- De fysieke omgeving is volgens de helft (50%) van de inwoners in de afgelopen drie jaar verslechterd; dit is dan ook een aandachtspunt voor de komende periode. In Smilde laat men zich gemiddeld het meest negatief uit.

- Er wordt geklaagd over achterstallig onderhoud van de wegen, fiets- en voetpaden. Ook de openbare groenvoorziening verdient aandacht; de berm en sloten moeten vaker worden gemaaid en er is veel onkruid.

- Wat betreft de voorzieningen en diensten is tweederde (68%) van mening dat dit de afgelopen drie jaar gelijk is gebleven. Eén op de vijf (22%) laat zich negatief uit en 7% heeft verbetering gezien.

- Inwoners die zeggen dat de voorzieningen en diensten zijn verslechterd, geven o.a. aan dat het openbaar vervoer is verslechterd en dat er minder winkels in hun dorp of wijk zijn ten opzichte van een aantal jaren geleden.

- Een ruime meerderheid vindt dat het naoberschap gelijk is gebleven (58%) of is verbeterd (12%). Slechts 16% ziet dit anders.

- Er heerst eveneens voornamelijk positiviteit over het aantal sociale activiteiten dat plaatsvindt. Eén op de vijf (20%) is van mening dat dit de afgelopen drie jaar is verbeterd en nog eens ruim de helft (55%) vindt dat dit gelijk is gebleven. Slechts één op de tien (11%) is negatief.

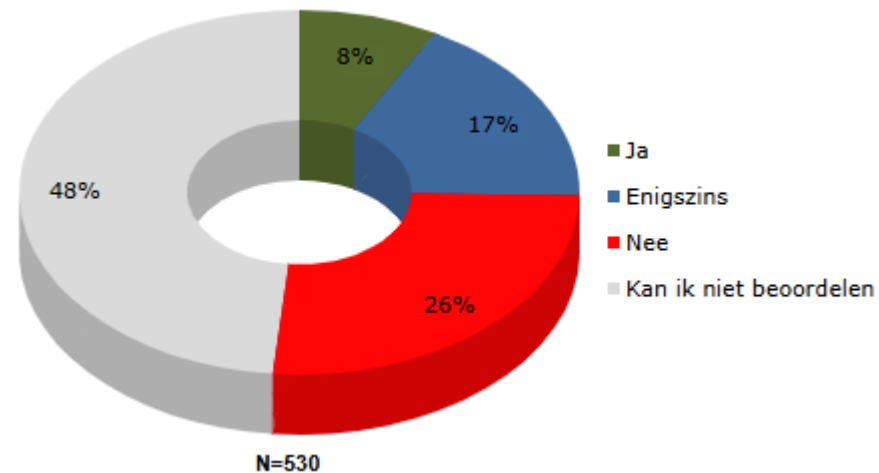
- Vooral in Smilde en Bovensmilde is men positief over het aantal sociale activiteiten dat plaatsvindt. In Westerbork laat men zich gemiddeld iets negatiever uit.

*Deze vraag is alleen gesteld aan inwoners van de gemeente Midden-Drenthe.

Leefbaarheid

Er kan meer ruchtbaarheid worden gegeven aan zaken die via het dorpenbeleid tot stand zijn gekomen

Vraag 8: Heeft het dorpenbeleid van de gemeente volgens u de afgelopen drie jaar een positieve invloed gehad op de leefbaarheid in uw dorp of wijk? Licht uw antwoord toe.*

Enkele toelichtingen:**

- "De plannen die er vanuit ons dorp waren, werden door de gemeente niet ondersteunt."
- "Een tijd geleden is de dorpsvisie gepresenteerd. Vervolgens lijkt dat ter kennisneming aangenomen en onder in een la gestopt."
- "In Smilde gebeurt niets."
- "Voor de gemeente Midden-Drenthe hebben de 'buitendorpen' absoluut geen prioriteit. Alles draait om en voor Beilen."
- "Ik zie diverse door de gemeente ondersteunde initiatieven."
- "Er zijn nu kortere lijnen en ook de opvolging is sterk verbeterd."
- "Er zijn een aantal inloopavonden geweest."
- "Algemeen ervaar ik een goede leefbaarheid. De gemeente draagt hier aan bij."
- "Bij ons in de buurt zouden fruitbomen geplant worden maar een groot gedeelte wilde dit niet is dus ook niet doorgegaan."
- "Gemeente reageert laatste jaren positiever op in initiatieven/ vragen en ideeën van inwoners, ook ondersteuning met deskundigheid, geld."
- "Ze doen hun best leuke dingen te organiseren."

Naar kern en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Kern					Vorm van betrokkenheid	
		Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Ja	8%	4%	4%	9%	15%	12%	15%	7%
Enigszins	17%	13%	11%	20%	19%	24%	28%	15%
Nee	26%	21%	39%	19%	26%	29%	22%	27%
Kan ik niet beoordelen	48%	62%	46%	51%	39%	36%	35%	51%
N	530	176	69	58	81	146	87	443

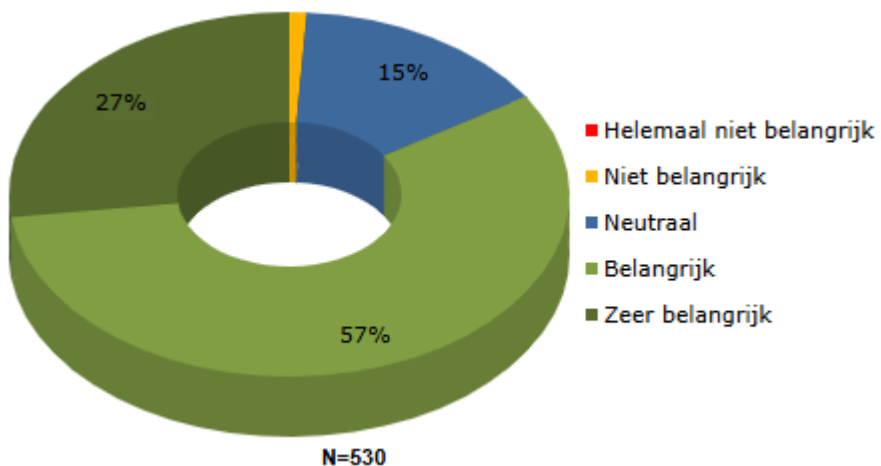
■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.
 ■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

- De helft (48%) van de inwoners kan niet beoordelen of het dorpenbeleid van de gemeente de afgelopen drie jaar een positieve invloed heeft gehad op de leefbaarheid in hun dorp of wijk.
- Het zijn nog vaker inwoners die geen vorm van betrokkenheid hebben die dit niet kunnen beoordelen (51% vs. 35%). Er kan wat dat betreft meer ruchtbaarheid worden gegeven aan zaken die via het dorpenbeleid tot stand zijn gekomen.
- Inwoners, die een vorm van betrokkenheid hebben, vinden vaker dat het dorpenbeleid (enigszins) een positieve invloed heeft gehad op de leefbaarheid in hun dorp of wijk (43% vs. 22%). Ook respondenten die in Westerbork (34%) of in één van de overige gebieden van de gemeente wonen (36%) zijn vaker (enigszins) positief. In totaal laat een kwart (25%) van de inwoners zich (enigszins) positief uit.
- Eveneens een kwart (26%) heeft geen positieve invloed van het dorpenbeleid gezien. Het zijn vaker de inwoners uit Smilde die zich negatief uitlaten (39% vs. 24%).

*Deze vraag is alleen gesteld aan inwoners van de gemeente Midden-Drenthe.
 **Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

Vraag 10: In hoeverre vindt u het belangrijk dat u als inwoner mee kunt praten/ mee kunt denken over de toekomst van uw dorp of wijk?*

- Ruim vier op de vijf (84%) inwoners hechten (zeer) veel waarde aan mee kunnen praten/ mee kunnen denken over de toekomst van hun dorp of wijk. Het zijn nog vaker inwoners die een vorm van betrokkenheid hebben die dit zeer belangrijk vinden (39% vs. 25%).
- Er is bijna niemand (1%) die het uitgesproken *niet* belangrijk vindt om als inwoner mee te kunnen praten/ mee te kunnen denken; 15% staat er wel neutraal tegenover. Het zijn vaker vrouwen dan mannen die dit antwoord geven (20% vs. 11%).

Naar geslacht en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Geslacht			Vorm van betrokkenheid	
		Man	Vrouw	Anders	Ja	Nee
Helemaal niet belangrijk	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Niet belangrijk	1%	1%	0%	0%	2%	0%
Neutraal	15%	11%	20%	0%	10%	17%
Belangrijk	57%	58%	56%	36%	50%	59%
Zeer belangrijk	27%	29%	24%	64%	39%	25%
N	530	265	263	2	87	443

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.

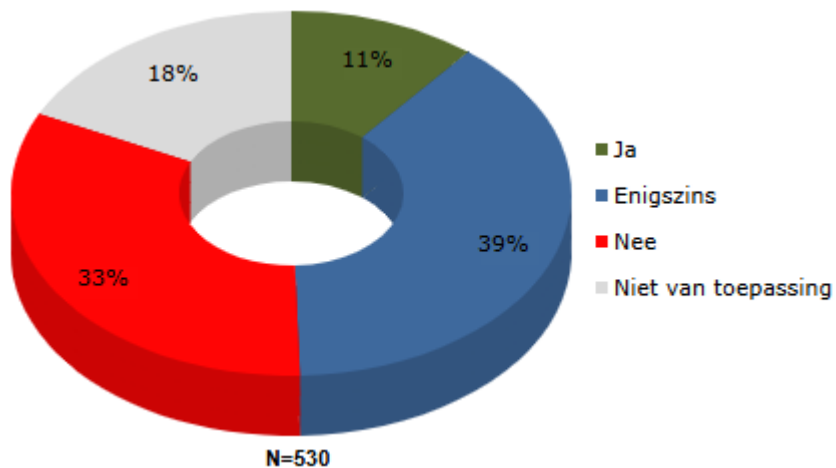
■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

*Deze vraag is alleen gesteld aan inwoners van de gemeente Midden-Drenthe.

Participatie

Slechts één op de tien heeft uitgesproken het gevoel dat hun mening gehoord wordt wanneer het gaat over de toekomst van hun dorp of wijk

Vraag 11: Heeft u het gevoel dat uw mening gehoord wordt wanneer het gaat over de toekomst van uw dorp of wijk? Licht uw antwoord toe.*

Enkele toelichtingen:**

- "Buurt inspraak heeft gewerkt."
- "Elke keer als ik persoonlijk de gemeente belde met een vraag, werd ik heel goed en prettig geholpen. Het probleem werd opgelost."
- "Wordt goed geluisterd."
- "De gemeente is volgens mij van goede wil, maar zaken stranden op bureaucratie of gebrek aan personeel. Er zit geen schot in."
- "Dorpsbelangen vertegenwoordigd mij meestal wel."
- "Er wordt best wel eens wat gevraagd aan de burgers helaas duurt het altijd erg lang voordat er resultaten te zien zijn."
- "Vaak staat bij een presentatie al 90% vast wat er gaat gebeuren. Inwoners mogen alleen mening geven, wordt weinig mee gedaan."
- "Als er al wat beslist is, veranderd het toch niet meer."
- "Bij het bestuur wordt je wel gehoord, vervolgens kom je bij de ambtenaren en daar loopt het vast op beleid."
- "Mening wordt wel gehoord maar er gebeurt niets mee."
- "Zoals vaak, je mag iets zeggen maar we doen er lekker toch niets mee."
- "Gemeente gaat eigen gang."

- Slechts één op de tien (11%) inwoners heeft uitgesproken het gevoel dat hun mening gehoord wordt wanneer het gaat over de toekomst van hun dorp of wijk.
- Het zijn vooral inwoners met een vorm van betrokkenheid die dit gevoel hebben (31% vs. 7%). Daarnaast is het gevoel dat hun mening gehoord wordt vaker aanwezig bij inwoners van Bovensmilde (23% vs. 10%).
- Vier op de tien (39%) inwoners hebben niet uitgesproken, maar wel enigszins het gevoel dat hun mening wordt gehoord. Eén derde (33%) spreekt zich negatief uit.
- Hoe jonger men is, hoe vaker men het gevoel heeft niet gehoord te worden. Verder hebben inwoners uit Beilen vaker het gevoel dat hun mening er niet toe doet (39% vs. 29%).
- Diegenen die zich uitgesproken negatief uitlaten, geven in de toelichtingen geregeld aan dat er voor hun gevoel door de gemeente enkel voor de Bühne wordt geluisterd, maar dat er uiteindelijk niets mee gebeurt.

Naar leeftijdsgroepen, kern en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Leeftijdsgroepen			Kern					Vorm van betrokkenheid	
		18-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar en ouder	Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Ja	11%	11%	9%	14%	7%	2%	23%	16%	14%	31%	7%
Enigszins	39%	35%	38%	43%	35%	42%	34%	46%	38%	41%	38%
Nee	33%	39%	33%	25%	39%	39%	26%	21%	30%	18%	36%
Niet van toepassing	18%	15%	19%	19%	19%	16%	16%	17%	18%	10%	19%
N	530	100	268	162	176	69	58	81	146	87	443

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.
 ■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

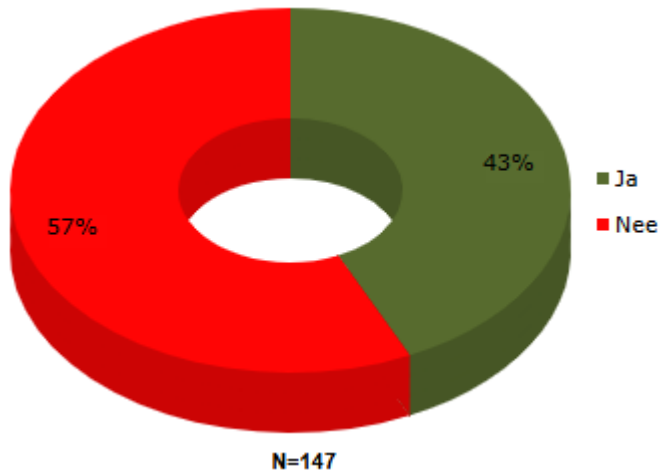
*Deze vraag is alleen gesteld aan inwoners van de gemeente Midden-Drenthe.

**Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

Rol belangenverenigingen naar inwoners

Meerderheid heeft er geen behoefte aan als er een belangenvereniging wordt opgezet; vier op de tien zien dit wel zitten

Vraag 12: Uw dorp of wijk heeft nog geen belangenvereniging. Heeft u er behoefte aan dat dit wordt opgezet? Licht uw antwoord toe.*

Enkele toelichtingen:**

"Altijd goed als inwoners meedenken mogen."

"Het kan zijn dat er dan naar de burgers wordt geluisterd en dat hier dan ook echt iets mee gedaan wordt."

"Meer zeggenschap van de omgeving."

"Om een brug te slaan tussen burger en bestuurders."

"Buurtvereniging gehad, dit is gestopt, wijk is te groot, mensen kennen elkaar niet en zijn steeds meer alleen met zichzelf bezig."

"Heeft geen enkele invloed."

"Te groot, moet meer wijkgericht."

"Ik meen dat onze buurtvereniging HLM deze rol zo nodig ook (kan) vervult / vervullen. Zo niet dan zou dat zich in die richting moeten ontwikkelen."

"Er is een bestuur van de buurtvereniging, leg daar als gemeente contacten mee en overleg structureel over de leefbaarheid in de wijk. Er is nu geen contact vanuit de gemeente met het bestuur van de buurt."

"Via een goede enquête kunnen er ook wensen en ideeën worden opgehaald. Hierdoor wordt een beter algemeen belang gevonden. Hierdoor wegen eigen belangen en emoties minder zwaar."

- Een ruime meerderheid (57%) heeft er geen behoefte aan als er een belangenvereniging wordt opgezet; vier op de tien inwoners (43%) zien dit wel zitten.

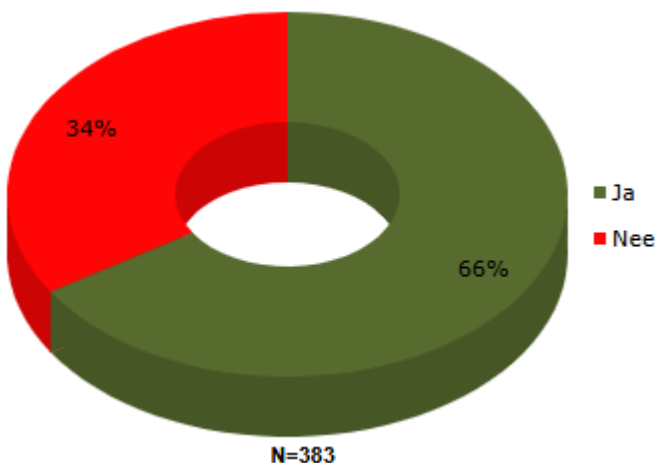
*Deze vraag is alleen voorgelegd aan inwoners die op een plek in de gemeente wonen waar nog geen belangenvereniging is.

**Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

Rol belangenverenigingen naar inwoners

Tweederde weet dat hun dorp of wijk een belangenvereniging heeft

Vraag 13: Wist u dat uw dorp of wijk een belangenvereniging heeft?*

Naar leeftijdsgroepen, kern en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Leeftijdsgroepen			Kern					Vorm van betrokkenheid	
		18-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar en ouder	Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Ja	66%	53%	71%	72%	43%	52%	44%	69%	85%	80%	63%
Nee	34%	47%	29%	28%	57%	48%	56%	31%	15%	20%	37%
N	383	66	196	121	29	69	58	81	146	68	315

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.

■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

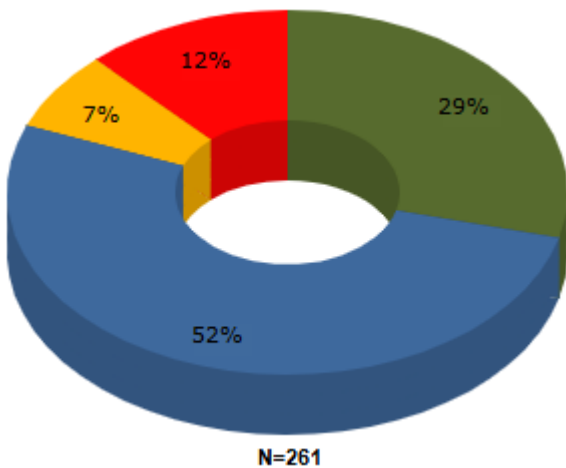
- Van de inwoners die op een plek in de gemeente wonen met een belangenvereniging, is tweederde (66%) op de hoogte van het bestaan hiervan.
- Jonge inwoners (18 t/m 44 jaar) zijn het minst vaak op de hoogte (53% vs. 71%).
- Verder is het opvallend dat inwoners in de kernen Beilen (43%), Smilde (52%) en Bovensmilde (44%) minder vaak op de hoogte zijn dat er een belangenvereniging is. In de overige (minder grote) dorpen is de bekendheid het grootst (85%).
- Logischerwijs zijn inwoners met een vorm van betrokkenheid vaker op de hoogte van het bestaan van een belangenvereniging dan inwoners die geen directe betrokkenheid hebben (80% vs. 63%).

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan inwoners die op een plek in de gemeente wonen waar een belangenvereniging is.

Rol belangenverenigingen naar inwoners

Drie op de tien hebben weleens contact gehad met de belangenvereniging

Vraag 14: Wist u dat u contact kunt opnemen met de belangenvereniging over een idee of plan voor uw dorp of wijk?*

- Ja, ik heb weleens contact gehad
- Ja, ik weet hoe ik in contact kan komen
- Ja, maar ik weet niet hoe ik in contact kan komen
- Nee, dat wist ik niet

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.

■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

Naar geslacht:

	Totaal	Geslacht		
		Man	Vrouw	Anders
Ja, ik heb weleens contact gehad	29%	37%	20%	64%
Ja, ik weet hoe ik in contact kan komen	52%	51%	53%	0%
Ja, maar ik weet niet hoe ik in contact kan komen	7%	3%	11%	0%
Nee, dat wist ik niet	12%	8%	16%	36%
N	261	132	127	2

Naar leeftijdsgroepen:

	Totaal	Leeftijdsgroepen		
		18-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar en ouder
Ja, ik heb weleens contact gehad	29%	17%	29%	38%
Ja, ik weet hoe ik in contact kan komen	52%	63%	49%	47%
Ja, maar ik weet niet hoe ik in contact kan komen	7%	3%	14%	1%
Nee, dat wist ik niet	12%	17%	8%	14%
N	261	35	139	87

Naar kern en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Kern					Vorm van betrokkenheid	
		Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Ja, ik heb weleens contact gehad	29%	10%	21%	20%	25%	37%	45%	24%
Ja, ik weet hoe ik in contact kan komen	52%	85%	52%	50%	43%	52%	49%	53%
Ja, maar ik weet niet hoe ik in contact kan komen	7%	5%	14%	12%	11%	2%	1%	9%
Nee, dat wist ik niet	12%	0%	12%	18%	21%	9%	5%	14%
N	261	13	38	28	55	127	57	204

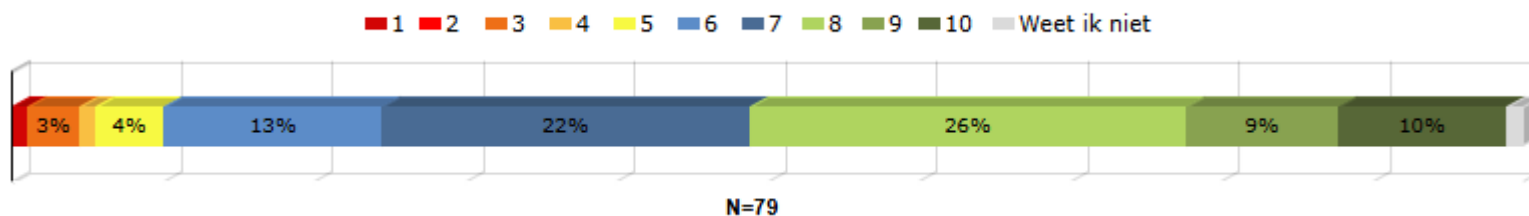
- Negen op de tien (88%) inwoners weten dat ze contact kunnen opnemen met de belangenvereniging over een idee of plan voor hun dorp of wijk. Nog eens acht op de tien (81%) weten ook hoe ze in contact kunnen komen.
- Drie op de tien (29%) hebben weleens contact gehad met de belangenvereniging. Mannen hebben vaker weleens contact gehad dan vrouwen (37% vs. 20%). Verder neemt het percentage dat weleens contact heeft gehad toe met de leeftijd.
- Vrouwen geven vaker aan niet te weten hoe ze in contact kunnen komen (11% vs. 3%) of überhaupt niet te weten dat ze contact kunnen opnemen (16% vs. 8%).
- Inwoners in de overige (minder grote) dorpen hebben vaker weleens contact gehad met de belangenvereniging dan inwoners in de grotere kernen (37% vs. 21%). In Westerbork is men significant vaker *niet* op de hoogte (21% vs. 10%) van het feit dat inwoners contact kunnen opnemen met de belangenvereniging over een idee of een plan voor hun dorp of wijk.

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan inwoners die op een plek in de gemeente wonen waar een belangenvereniging is en die ook van het bestaan afweten.

Rol belangenverenigingen naar inwoners

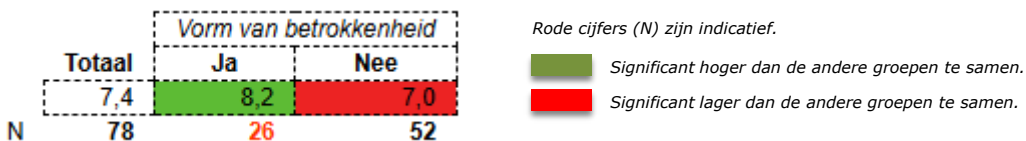
Het contact met de belangenvereniging wordt beoordeeld met een ruim voldoende (7,4)

Vraag 15: Kunt u het contact met de belangenvereniging beoordelen met een rapportcijfer? Licht uw antwoord toe.*

Gemiddeld rapportcijfer:
7,4

Gemiddeld rapportcijfer naar vorm van betrokkenheid:

Enkele toelichtingen:**

Rapportcijfer 3: "Het bewonersplatform is niet door mij gekozen."
Rapportcijfer 3: "Bewonersplatform bestaat uit zelfgekozen mensen. Niet uit gekozen (stemmen) personen. Hoe kan je iets vertegenwoordigen?"

Rapportcijfer 6: "Ver. Dorpsbelangen Westerbork vertegenwoordigt een aantal buurtverenigingen. Dat is slechts een zeer beperkte vertegenwoordiging van de bevolking van Westerbork."

Rapportcijfer 7: "Zitten al te lang dezelfde mensen in die maar deels de bewoners vertegenwoordigen."

Rapportcijfer 8: "Er wordt geluisterd en gecommuniceerd."

Rapportcijfer 9: "Ze staan altijd voor je klaar en hebben een open oor."

Rapportcijfer 9: "Dorpsbelangen is goed benaderbaar."

- Het contact met de belangenvereniging wordt beoordeeld met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,4.
- Bijna de helft (45%) geeft een 8 of hoger, nog eens één op de vijf (22%) beoordeelt het contact met een 7 en 13% met een rapportcijfer 6. Slecht één op de tien (9%) inwoners geeft een onvoldoende.
- Inwoners die een vorm van betrokkenheid hebben, zijn positiever over het contact met de belangenvereniging dan inwoners die niet betrokken zijn (8,2 vs. 7,0).
- Kritiek is er onder andere op de manier waarop de belangenvereniging is samengesteld. Er zitten al lang dezelfde mensen in de vereniging die niet door de inwoners gekozen zijn. Inwoners hebben het gevoel dat daarom niet alle inwoners vertegenwoordigd worden.
- Positieve geluiden zijn er ook; zo vinden inwoners dat er goed wordt geluisterd en gecommuniceerd en dat de belangenvereniging altijd voor je klaarstaat. Ze zijn goed te benaderen.

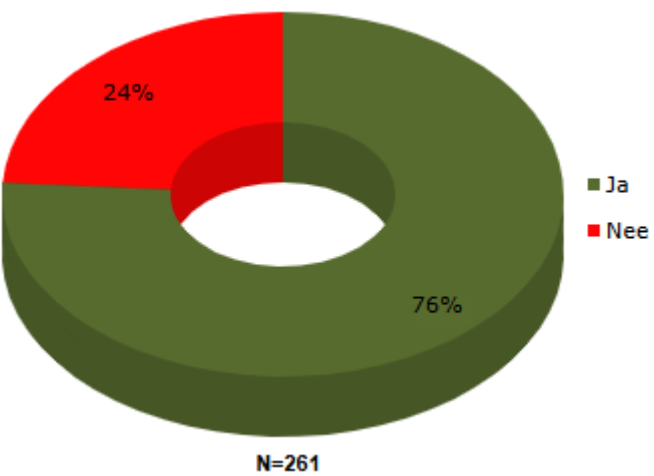
*Deze vraag is alleen voorgelegd aan inwoners die op een plek in de gemeente wonen waar een belangenvereniging is en die weleens contact hebben gehad met deze belangenvereniging.

**Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

Rol belangenverenigingen naar inwoners

Driekwart is ervan op de hoogte dat hun dorp of wijk bij de gemeente vertegenwoordigd wordt door de belangenvereniging

Vraag 16: Wist u dat uw dorp of wijk bij de gemeente vertegenwoordigd wordt door de belangenvereniging en dat zij regelmatig overleg hebben met de gemeente?*

Naar kern en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Kern					Vorm van betrokkenheid	
		Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Ja	76%	73%	68%	56%	70%	85%	91%	71%
Nee	24%	27%	32%	44%	30%	15%	9%	29%
N	261	13	38	28	55	127	57	204

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.

■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

- Driekwart (76%) van de inwoners, die van het bestaan van de belangenvereniging afweten, is ervan op de hoogte dat hun dorp of wijk bij de gemeente vertegenwoordigd wordt door de belangenvereniging en dat zij regelmatig overleg hebben met de gemeente.
- Inwoners uit de overige (minder grote) dorpen zijn hier het vaakst van op de hoogte (85% vs. 67%). In Bovensmilde weten inwoners dit het minst vaak (56% vs. 78%).

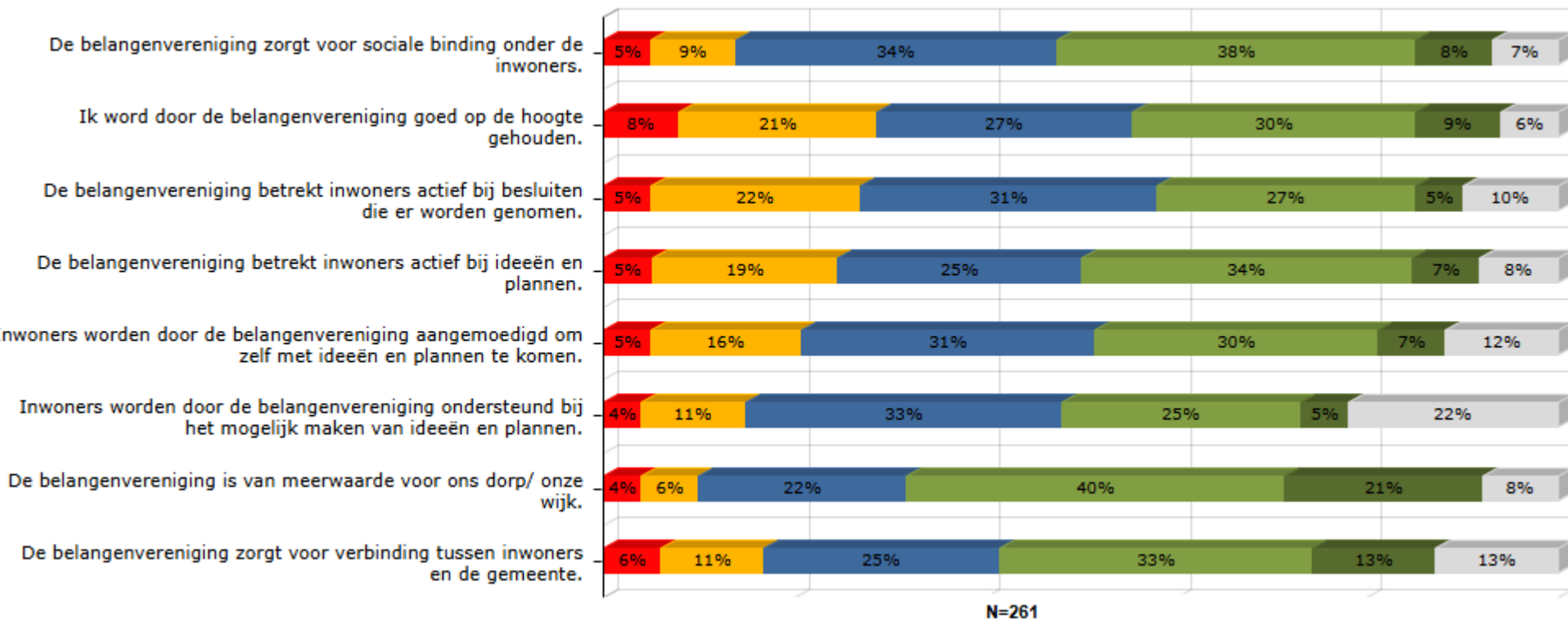
*Deze vraag is alleen voorgelegd aan inwoners die op een plek in de gemeente wonen waar een belangenvereniging is en die ook van het bestaan afweten.

Rol belangenverenigingen naar inwoners

Drie op de vijf inwoners vinden de belangenvereniging van meerwaarde voor hun dorp/ wijk

Vraag 17: In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stellingen over de belangenvereniging in uw dorp of wijk?*

■ Helemaal niet mee eens ■ Niet mee eens ■ Neutraal ■ Mee eens ■ Helemaal mee eens ■ Weet ik niet

- Drie op de vijf (61%) inwoners vinden de belangenvereniging van meerwaarde voor hun dorp/ wijk. De belangenvereniging zorgt volgens bijna de helft voor verbinding tussen inwoners en de gemeente (46%) en draagt bij aan de sociale binding onder de inwoners (46%).
- Twee op de vijf zijn (ook) van mening dat de belangenvereniging inwoners actief betreft bij ideeën en plannen (41%) en dat inwoners door de belangenvereniging goed op de hoogte worden gehouden (39%). Daarnaast vindt 37% dat de belangenvereniging inwoners aanmoedigt om zelf met ideeën en plannen te komen.
- Niet iedereen (22%) kan beoordelen of inwoners ook daadwerkelijk ondersteund worden bij het mogelijk maken van ideeën en plannen. Diegenen die hier wel een oordeel over hebben zijn voornamelijk positief.
- Over of inwoners ook actief worden betrokken bij de besluiten die er worden genomen door de belangenvereniging zijn de meningen het meest verdeeld; één derde (32%) vindt dat dit wel het geval is, terwijl 27% het hier niet mee eens is.
- In Smilde is men gemiddeld het meest kritisch over de belangenvereniging. Inwoners in de overige (minder grote) dorpen zijn gemiddeld het meest positief (zie uitsplitsing op de volgende pagina).
- Inwoners die een vorm van betrokkenheid hebben, zijn verder gemiddeld positiever over de belangenvereniging dan inwoners die niet betrokken zijn.

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan inwoners die op een plek in de gemeente wonen waar een belangenvereniging is en die ook van het bestaan afweten.

Rol belangenverenigingen naar inwoners

Uitsplitsingen

Gemiddelden naar kern en vorm van betrokkenheid (1=Helemaal niet mee eens, 2=Niet mee eens, 3=Neutraal, 4=Mee eens, 5=Helemaal mee eens):

	Totaal	Kern					Vorm van betrokkenheid	
		Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
De belangenvereniging zorgt voor sociale binding onder de inwoners.	3,4	3,7	2,5	3,7	3,2	3,6	3,7	3,3
N	242	12	34	24	49	123	55	187
Ik word door de belangenvereniging goed op de hoogte gehouden.	3,1	3,0	2,4	2,8	2,8	3,6	3,5	3,0
N	244	13	36	24	50	121	53	191
De belangenvereniging betreft inwoners actief bij besluiten die er worden genomen.	3,0	2,6	2,4	2,9	3,0	3,3	3,6	2,9
N	233	13	30	23	51	116	55	178
De belangenvereniging betreft inwoners actief bij ideeën en plannen.	3,2	2,9	2,5	3,1	3,2	3,5	3,8	3,0
N	238	13	31	24	51	119	55	183
Inwoners worden door de belangenvereniging aangemoedigd om zelf met ideeën en plannen te komen.	3,2	2,8	2,5	3,4	3,3	3,4	3,8	3,0
N	229	13	31	24	47	114	54	175
Inwoners worden door de belangenvereniging ondersteund bij het mogelijk maken van ideeën en plannen.	3,2	2,9	2,7	3,4	3,3	3,3	3,7	3,0
N	204	12	29	22	41	100	53	151
De belangenvereniging is van meerwaarde voor ons dorp/ onze wijk.	3,7	3,2	3,1	3,7	3,7	4,0	4,2	3,6
N	240	12	34	24	48	122	55	185
De belangenvereniging zorgt voor verbinding tussen inwoners en de gemeente.	3,4	3,4	2,7	3,6	3,4	3,6	3,9	3,3
N	228	11	34	24	45	114	54	174

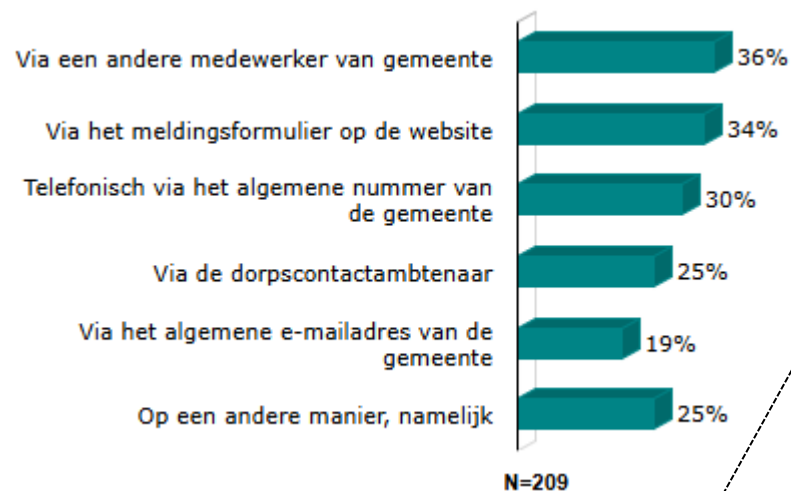
Rode cijfers (N) zijn indicatief.

 Significant hoger dan de andere groepen te samen.
 Significant lager dan de andere groepen te samen.

Rol gemeente naar inwoners voor inwonersinitiatieven

Slechts 15% van de inwoners die geen vorm van betrokkenheid hebben heeft contact gehad met de dorpscontactambtenaar

Vraag 19: Op welke manier(en) heeft u contact gehad?*

Naar geslacht:

	Totaal	Geslacht		
		Man	Vrouw	Anders
Via een andere medewerker van gemeente	36%	47%	22%	36%
Via het meldingsformulier op de website	34%	31%	39%	0%
Telefonisch via het algemene nummer van de gemeente	30%	34%	25%	0%
Via de dorpscontactambtenaar	25%	32%	16%	64%
Via het algemene e-mailadres van de gemeente	19%	21%	18%	0%
Op een andere manier, namelijk:	25%	25%	27%	0%
N	209	116	91	2

Naar kern en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Kern					Vorm van betrokkenheid	
		Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Via een andere medewerker van gemeente	36%	36%	10%	39%	58%	38%	48%	33%
Via het meldingsformulier op de website	34%	38%	30%	45%	30%	28%	25%	36%
Telefonisch via het algemene nummer van de gemeente	30%	35%	30%	32%	23%	24%	31%	29%
Via de dorpscontactambtenaar	25%	17%	19%	37%	24%	37%	64%	15%
Via het algemene e-mailadres van de gemeente	19%	24%	16%	21%	21%	15%	17%	20%
Op een andere manier, namelijk:	25%	23%	42%	17%	21%	26%	22%	26%
N	209	68	31	25	30	55	43	166

- Inwoners hebben het vaakst contact gehad met de gemeente via een andere medewerker dan de dorpscontactambtenaar (36%).
- Een bijna even grote groep heeft (ook) het meldingsformulier op de website ingevuld (34%) en 30% heeft telefonisch contact gehad via het algemene nummer van de gemeente.
- De dorpscontactambtenaar is door een kwart (25%) benaderd en 19% heeft een mail gestuurd naar het algemene e-mailadres van de gemeente.
- Inwoners met een vorm van betrokkenheid hebben opvallend vaker contact via de dorpscontactambtenaar (64% vs. 15%). De zichtbaarheid/ benaderbaarheid voor 'reguliere inwoners' kan dus worden vergroot.
- Mannen hebben ook vaker contact via de dorpscontactambtenaar (32% vs. 16%) of via een andere medewerker van de gemeente (47% vs. 22%) dan vrouwen.

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

- Significant hoger dan de andere groepen te samen.
- Significant lager dan de andere groepen te samen.

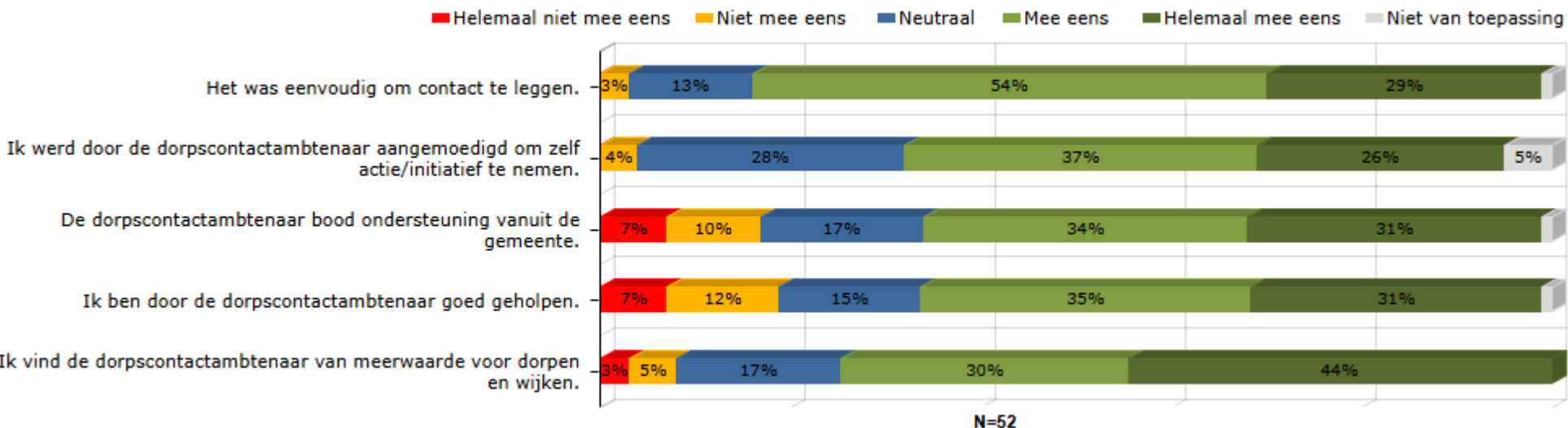
*Op deze vraag kon men meerdere antwoorden geven. De percentages tellen daarom op tot meer dan 100%.

Deze vraag is alleen voorgelegd indien men als inwoner de afgelopen drie jaar weleens rechtstreeks contact heeft gehad met de gemeente over de leefbaarheid, een idee of een plan voor het dorp of de wijk.

Rol gemeente naar inwoners voor inwonersinitiatieven

Het contact met de dorpscontactambtenaar wordt positief beoordeeld

Vraag 20: In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stellingen over uw contact met de dorpscontactambtenaar?*

Vraag 21: In de vorige vraag heeft u aangegeven dat u de dorpscontactambtenaar niet van meerwaarde vindt voor dorpen en wijken. Heeft u suggesties hoe wij de meerwaarde kunnen vergroten?

"Eerlijk zijn."

"Meer betrokken bij de inwoners."

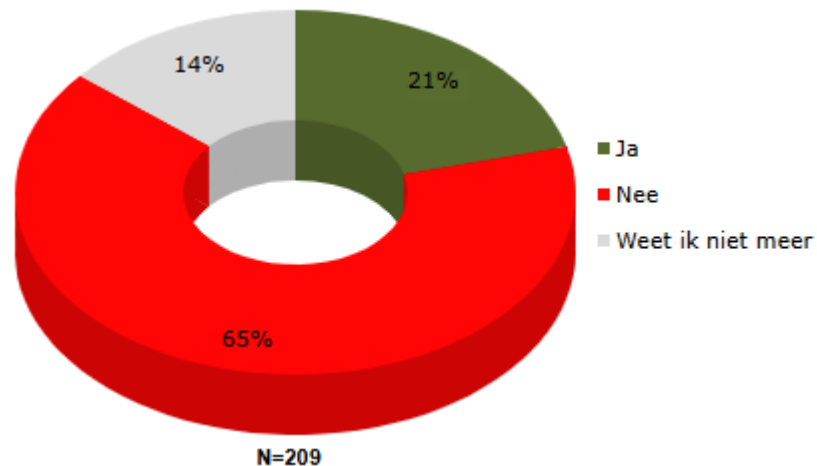
"Te passief."

- Inwoners die contact hebben gehad met de dorpscontactambtenaar zijn hier over het algemeen positief over.
- Zo vindt 83% dat het eenvoudig was om contact te leggen en beoordeelt driekwart (74%) de dorpscontactambtenaar als van meerwaarde voor dorpen en wijken.
- Tweederde (66%) vindt verder dat ze goed geholpen zijn door de dorpscontactambtenaar. Eén op de vijf (19%) is het hier overigens niet mee eens.
- Drie op de vijf (63%) werd door de dorpscontactambtenaar aangemoedigd om zelf actie/ initiatief te nemen. Daarbij heeft 65% via de dorpscontactambtenaar ondersteuning gekregen.

Rol gemeente naar inwoners voor inwonersinitiatieven

Slechts één op de vijf inwoners is er door de gemeente op gewezen dat ze ook contact kunnen opnemen met de belangenvereniging om plannen of ideeën onder de aandacht te brengen

Vraag 22: Bent u er door de gemeente op gewezen dat u ook contact kunt opnemen met de belangenvereniging van uw dorp of wijk om plannen of ideeën onder de aandacht te brengen?

- Eén op de vijf inwoners (21%) is er door de gemeente op gewezen dat ze ook contact kunnen opnemen met de belangenvereniging van hun dorp of wijk om plannen of ideeën onder de aandacht te brengen. Tweederde (65%) is hier niet op gewezen en 14% weet het niet meer.
- Mannen zijn er vaker door de gemeente op gewezen dan vrouwen (26% vs. 14%). Dit geldt ook voor inwoners die in de overige (minder grote) dorpen wonen (36% vs. 16%).
- Tot slot zeggen inwoners met een vorm van betrokkenheid dat ze er vaker door de gemeente op gewezen zijn (45% vs. 15%).

Naar geslacht, kern en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Geslacht			Kern					Vorm van betrokkenheid	
		Man	Vrouw	Anders	Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Ja	21%	26%	14%	64%	13%	27%	19%	10%	36%	45%	15%
Nee	65%	63%	68%	36%	74%	67%	71%	77%	44%	43%	71%
Weet ik niet meer	14%	11%	18%	0%	14%	6%	10%	14%	20%	12%	14%
N	209	116	91	2	68	31	25	30	55	43	166

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.

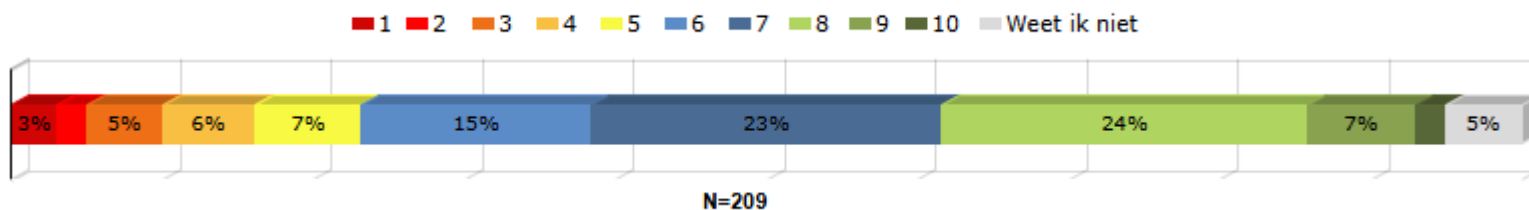
■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

*Deze vraag is alleen voorgelegd indien men als inwoner de afgelopen drie jaar weleens rechtstreeks contact heeft gehad met de gemeente over de leefbaarheid, een idee of een plan voor het dorp of de wijk.

Rol gemeente naar inwoners voor inwonersinitiatieven

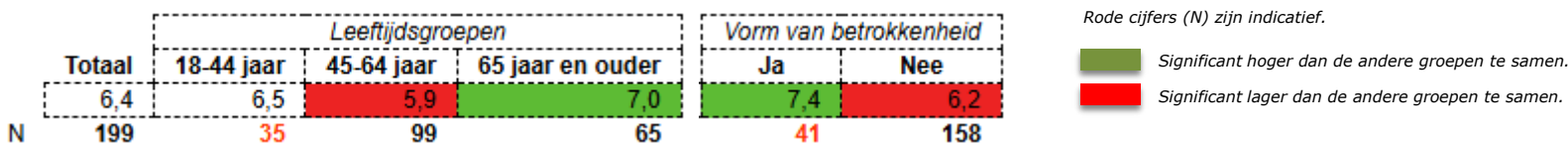
Het contact met de gemeente wordt gemiddeld beoordeeld met een 6,4

Vraag 23: Kunt u het contact met de gemeente beoordelen met een rapportcijfer? Licht uw antwoord toe.

Gemiddeld rapportcijfer:
6,4

Gemiddeld rapportcijfer naar leeftijdsgroepen en vorm van betrokkenheid:

Enkele toelichtingen:**

"Rapportcijfer 1: "Gewoon geen enkele reactie."

"Rapportcijfer 6: "Vriendelijk maar geen resultaat."

"Rapportcijfer 8: "Redelijk contact en reactie (actie)."

"Rapportcijfer 3: "Er wordt wat toegezegd maar niet nagekomen."

"Rapportcijfer 7: "Redelijk snel reactie."

"Rapportcijfer 8: "De gemeente heeft onze initiatieven ondersteund."

"Rapportcijfer 4: "Er is geluisterd, maar niets mee gedaan."

"Rapportcijfer 7: "Het contact is prima. Uitkomsten en voortgang zijn wel minder goed."

"Rapportcijfer 8: "Contact is goed geweest, maar uitwerking is moeizaam."

"Rapportcijfer 5: "Moeilijk te bereiken, nooit duidelijke concrete antwoorden. Doorschuiven en afschuiven staat hoog in het vaandel."

"Rapportcijfer 7: "Na het inspreken snel contact en afspraak ter plekke om de situatie te bekijken. De uitvoering is tot op heden nog niet gedaan."

"Rapportcijfer 8: "Prettig en constructief."

"Rapportcijfer 9: "Over het algemeen prima."

"Rapportcijfer 10: "Fijn contact."

- Eén derde (33%) van de inwoners beoordeelt het contact met de gemeente met een rapportcijfer van een 8 of hoger. Nog eens 23% geeft een 7 en 15% een 6.
- Een kwart (23%) beoordeelt het contact met de gemeente met een 5 of lager. Uit de open antwoorden blijkt dat inwoners vaak wel vriendelijk/ correct te woord worden gestaan, maar dat opvolging door de gemeente vervolgens achterwege blijft.
- Gemiddeld wordt het contact met de gemeente beoordeeld met een 6,4. Inwoners tussen de 45 en 64 jaar zijn het meest kritisch (5,9); 65-plussers het meest positief (7,0).
- Inwoners met een vorm van betrokkenheid zijn verder positiever over het contact met de gemeente dan inwoners die niet direct betrokken zijn (7,4 vs. 6,2).

*Deze vraag is alleen voorgelegd indien men als inwoner de afgelopen drie jaar weleens rechtstreeks contact heeft gehad met de gemeente over de leefbaarheid, een idee of een plan voor het dorp of de wijk.

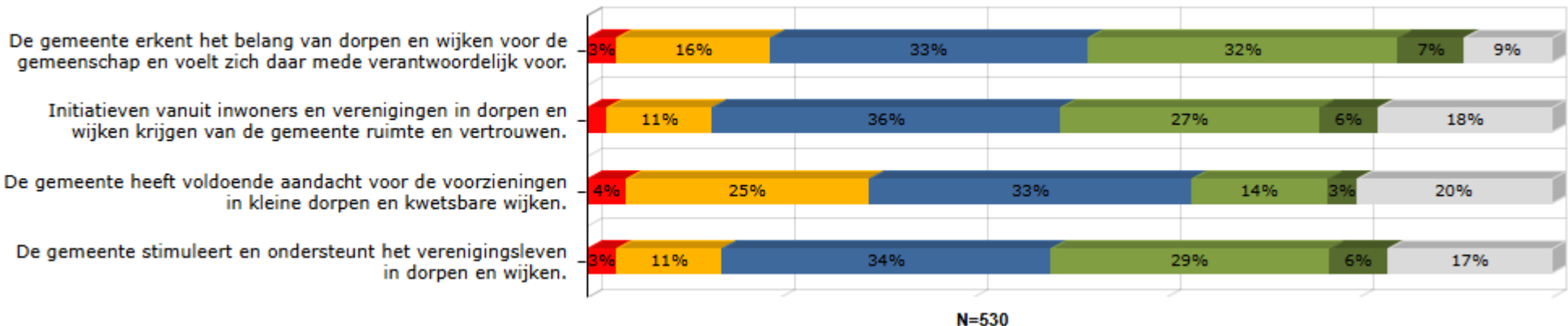
**Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

Rol gemeente naar inwoners voor inwonersinitiatieven

Voldoende aandacht voor de voorzieningen in kleine dorpen en kwetsbare wijken belangrijkste punt van aandacht

Vraag 24: In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stellingen over de gemeente Midden-Drenthe?*

■ Helemaal niet mee eens ■ Niet mee eens ■ Neutraal ■ Mee eens ■ Helemaal mee eens ■ Weet ik niet

Rode cijfers (N) zijn indicatief.

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen.

■ Significant lager dan de andere groepen te samen.

- Twee op de vijf (39%) inwoners zijn het (helemaal) eens met de stelling dat de gemeente het belang van dorpen en wijken erkent voor de gemeenschap en zich daar mede verantwoordelijk voor voelt.
- Nog eens één derde onderschrijft de uitspraken dat de gemeente het verenigingsleven in dorpen en wijken stimuleert en ondersteunt (35%) en dat initiatieven vanuit inwoners en verenigingen van de gemeente voldoende ruimte en vertrouwen krijgen (33%).
- Voldoende aandacht voor de voorzieningen in kleine dorpen en kwetsbare wijken is een punt van aandacht; drie op de tien (29%) zijn van mening dat de gemeente hier steken laat vallen. Hoe jonger men is, hoe kritischer men hier instaat.
- In Smilde is men opvallend kritischer op de gemeente in vergelijking met de andere dorpen.

*Deze vraag is alleen gesteld aan inwoners van de gemeente Midden-Drenthe.

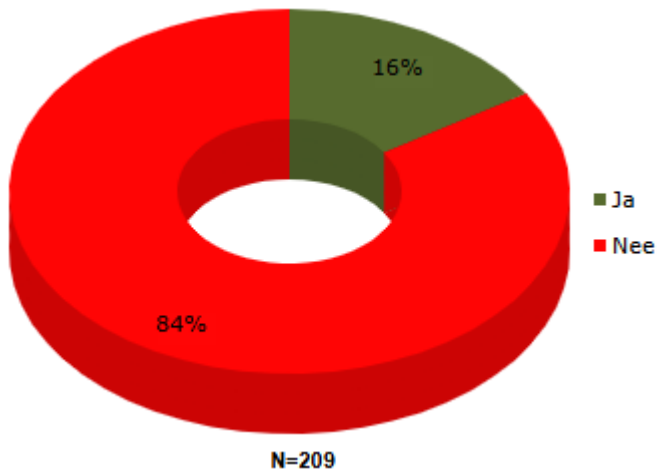
Gemiddelden naar leeftijdsgroepen, kern en vorm van betrokkenheid (1=Helemaal niet mee eens - 5=Helemaal mee eens):

	Totaal	Leeftijdsgroepen			Kern					Vorm van betrokkenheid	
		18-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar en ouder	Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
De gemeente erkent het belang van dorpen en wijken voor de gemeenschap en voelt zich daar mede verantwoordelijk voor.	3,3	3,1	3,2	3,5	3,3	2,8	3,4	3,5	3,3	3,9	3,1
N	479	94	234	151	160	64	48	73	134	85	394
Initiatieven vanuit inwoners en verenigingen in dorpen en wijken krijgen van de gemeente ruimte en vertrouwen.	3,3	3,3	3,2	3,3	3,2	3,0	3,7	3,5	3,2	3,9	3,1
N	439	79	224	136	140	60	46	68	125	83	356
De gemeente heeft voldoende aandacht voor de voorzieningen in kleine dorpen en kwetsbare wijken.	2,8	2,7	2,8	3,0	2,9	2,5	2,9	3,3	2,8	3,3	2,7
N	427	76	216	135	131	62	48	63	123	78	349
De gemeente stimuleert en ondersteunt het verenigingsleven in dorpen en wijken.	3,3	3,4	3,2	3,3	3,4	3,0	3,4	3,4	3,3	3,7	3,2
N	436	84	217	135	141	58	46	66	125	81	355

Rol gemeente naar inwoners voor inwonersinitiatieven

Eén op de zes heeft de afgelopen drie jaar zelf weleens een budgetaanvraag gedaan bij de gemeente

Vraag 25: Heeft u de afgelopen drie jaar zelf weleens een budgetaanvraag gedaan bij de gemeente?

Naar geslacht en leeftijdsgroepen:

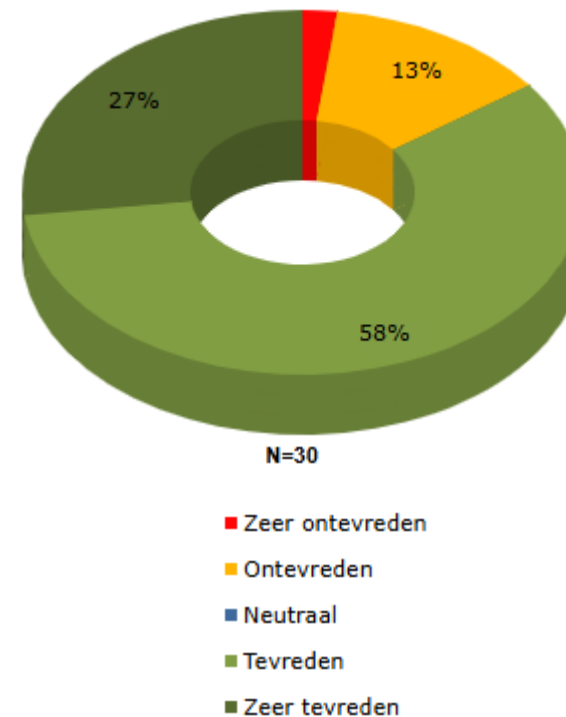
	Totaal	Geslacht			Leeftijdsgroepen		
		Man	Vrouw	Anders	18-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar en ouder
Ja	16%	20%	10%	64%	18%	7%	24%
Nee	84%	80%	90%	36%	82%	93%	76%
N	209	116	91	2	38	104	67

Naar kern en vorm van betrokkenheid:

	Totaal	Kern					Vorm van betrokkenheid	
		Beilen	Smilde	Bovensmilde	Westerbork	Overig	Ja	Nee
Ja	16%	6%	20%	37%	20%	15%	41%	9%
Nee	84%	94%	80%	63%	80%	85%	59%	91%
N	209	68	31	25	30	55	43	166

■ Significant hoger dan de andere groepen te samen. ■ Significant lager dan de andere groepen te samen. Rode cijfers (N) zijn indicatief.

Vraag 26: In hoeverre bent u tevreden over de bijdrage die is toegekend door de gemeente? Licht uw antwoord toe.*

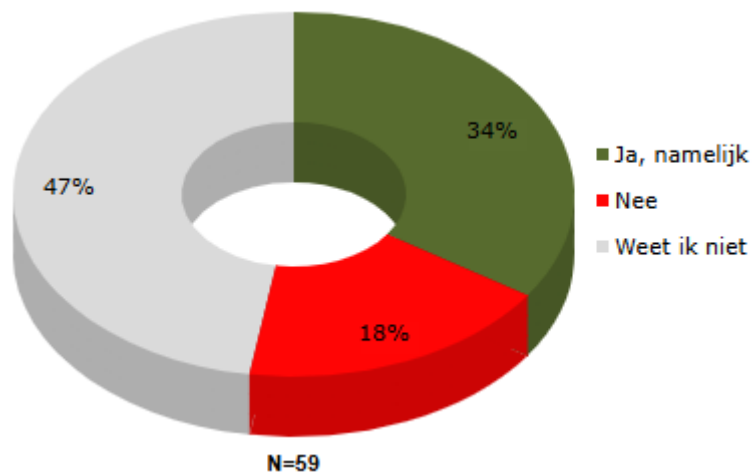
- Eén op de zes (16%) inwoners, die de afgelopen drie jaar weleens rechtstreeks contact hebben gehad met de gemeente, heeft in die periode zelf weleens een budgetaanvraag gedaan bij de gemeente.
- Het zijn vaker mannen dan vrouwen die een budgetaanvraag hebben gedaan (20% vs. 10%). Ook worden er meer budgetaanvragen gedaan door 65-plussers (24% vs. 12%).
- Inwoners in Beilen doen de minste budgetaanvragen (6% vs. 21%), in Bovensmilde zijn significant meer budgetaanvragen gedaan (37% vs. 13%).
- Inwoners met een vorm van betrokkenheid doen verreweg de meeste budgetaanvragen (41% vs. 9%).
- Onder de inwoners die zelf weleens een budgetaanvraag hebben gedaan heerst grotendeels (85%) tevredenheid over de bijdrage die is toegekend door de gemeente.

*Deze vraag is alleen voorgelegd indien men als inwoner de afgelopen drie jaar weleens rechtstreeks contact heeft gehad met de gemeente over de leefbaarheid, een idee of een plan voor het dorp of de wijk.

Samenwerking tussen belangenorganisaties/ welzijnswerk en de gemeente

De ondersteuning vanuit de gemeente bij het tot stand komen van initiatieven wordt grotendeels als goed tot zeer goed ervaren

Vraag 27: Zijn er specifieke initiatieven vanuit uw dorp of wijk die ontstaan zijn door het dorpenbeleid?*

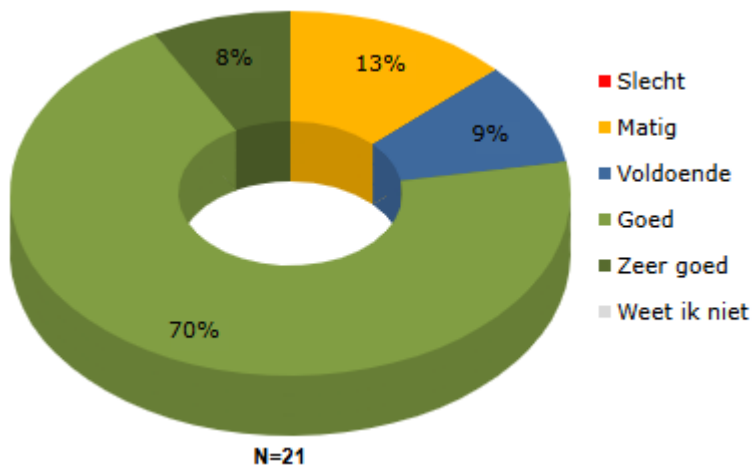
Enkele toelichtingen:**

- "Opstellen dorpsvisie."
- "Energie neutraal maken van het dorpshuis."
- "Te komen tot dorpsvisie."
- "Schapenwei, trimmen, waterplaatsverordening, schminken op koningsdag."
- "Visie op Smilde."

- Eén derde (34%), van diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM en/of Welzijnswerk Midden-Drenthe, noemt één of meerdere specifieke initiatieven vanuit hun dorp of wijk die ontstaan zijn door het dorpenbeleid.
- Naast losse initiatieven wordt het tot stand komen van een dorpsvisie meerderen keren genoemd.
- De overgrote meerderheid (78%) heeft de ondersteuning vanuit de gemeente bij het tot stand komen van de initiatieven als goed tot zeer goed ervaren.

Vraag 28: Hoe heeft u de ondersteuning vanuit de gemeente bij het tot stand komen van deze initiatieven ervaren?

Licht uw antwoord toe.***

Enkele toelichtingen:**

- "Het heeft erg veel tijd en overredingskracht gekost."
- "Werd door gemeente gefaciliteerd."
- "Dit ging wel goed en vlot."
- "De contactambtenaar was erg betrokken en meedenkend."
- "Vooral de contactambtenaren zijn actief betrokken bij de processen."

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM en/of bij Welzijnswerk Midden-Drenthe.

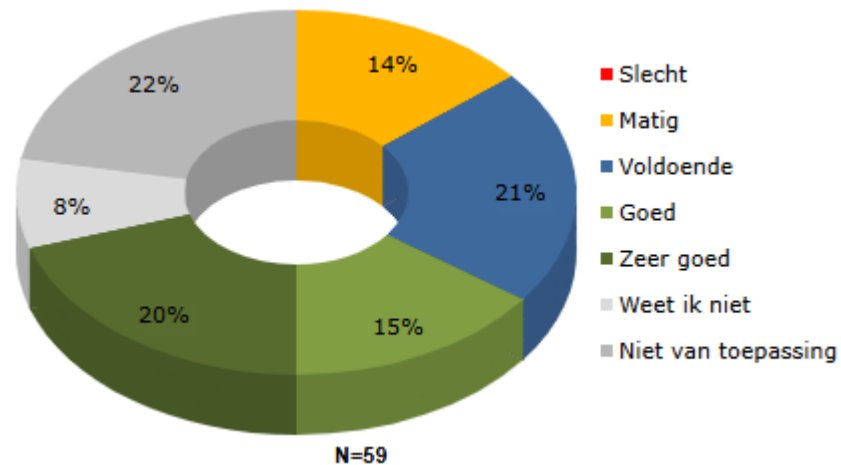
**Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

***Deze vraag is alleen voorgelegd indien er specifieke initiatieven vanuit het dorp of de wijk zijn ontstaan door het dorpenbeleid (zie vraag 27)

Samenwerking tussen belangenorganisaties/ welzijnswerk en de gemeente

De gemeente vervult bij het tot stand komen van een dorpsvisie voornamelijk een faciliterende rol

Vraag 29: Hoe heeft u de ondersteuning vanuit de gemeente bij het tot stand komen van uw dorpsvisie ervaren? Licht uw antwoord toe.*

Enkele toelichtingen:**

"Vliegt alle kanten op binnen de gemeente (wisselingen en vertrek)."

"We hebben (nog) geen dorpsvisie."

"We hebben dat helemaal zelf gedaan, maar de gemeente heeft de kosten betaald."

"Het is juist dat inwoners zelf hun visie maken. De gemeente is faciliterend."

"Wordt druk aan gewerkt."

"De Visie op Smilde is op een heel prettige en functionele manier tot stand gekomen."

"De visie komt niet van de gemeente, als Duurzaam Westerbork hebben we een visie en maken plannen om deze te realiseren. Pas bij de realisatie kan de overheid een rol spelen."

"Er is geen visie in Bovensmilde."

"Wordt aan gewerkt."

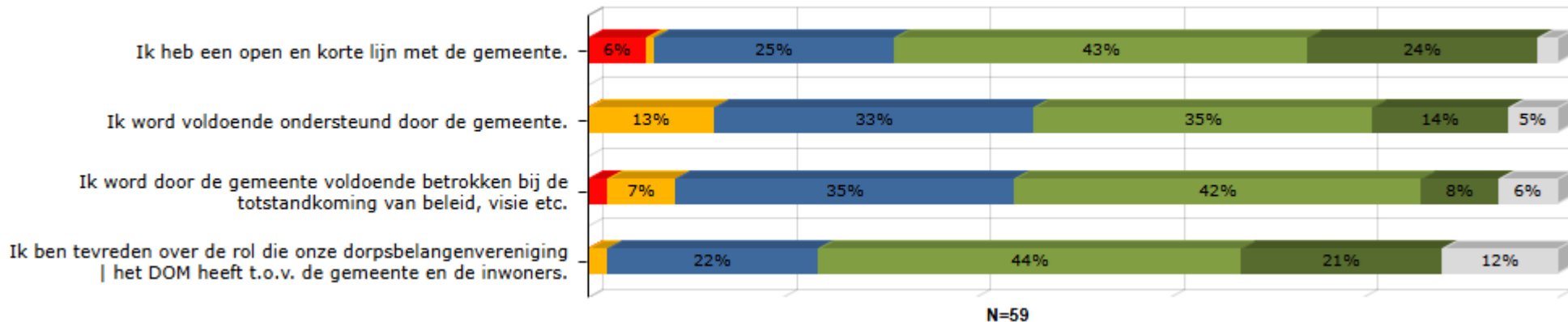
- Eén op de zeven (14%) vindt de ondersteuning vanuit de gemeente bij het tot stand komen van de dorpsvisie matig. Nog eens 21% geeft het een voldoende en 35% beoordeelt het als (zeer) goed.
- In de opmerkingen valt meerdere keren te lezen dat de dorpsvisie voornamelijk door de bewoners zelf is gemaakt en dat de rol van de gemeente meer faciliterend is. Dit is overigens geen punt van kritiek.

Samenwerking tussen belangenorganisaties/ welzijnswerk en de gemeente

Belangenverenigingen en het DOM zijn tevreden over de rol die zij vervullen t.o.v. de gemeente en de inwoners

Vraag 30: In hoeverre bent u het eens met de onderstaande uitspraken?

■ Helemaal niet mee eens ■ Niet mee eens ■ Neutraal ■ Mee eens ■ Helemaal mee eens ■ Niet van toepassing

- Er heerst voornamelijk positiviteit (en nauwelijks uitgesproken negativiteit) rondom de samenwerking met de gemeente.
- Zo beoordeelt tweederde (67%) de lijn met de gemeente als open en kort en is de helft (50%) uitgesproken van mening dat ze door de gemeente voldoende betrokken worden bij de totstandkoming van beleid, visie etc.
- Nog eens 49% vindt (ook) dat de gemeente voldoende ondersteuning biedt en 65% is tevreden over de rol die zij als belangenvereniging/ het DOM hebben t.o.v. de gemeente en de inwoners.

Vraag 31: In de vorige vraag was u het (helemaal) niet eens met de onderstaande uitspraken. Kunt u dit kort toelichten?

Ik heb een open en korte lijn met de gemeente:

"Door bureaucratie is dit toch lastig."

"Ik heb geen korte lijn met de gemeente."

"Ik moet elke keer zoeken naar de andere kant van de lijn. De medewerkers waar ik een lijntje mee had verlaten naar 1 of 2 jaar de gemeente weer."

Ik word voldoende ondersteund door de gemeente:

"Dat ervaar ik dus niet zo."

"De gemeente meent regels te moeten handhaven. Maar het zijn juist deze regels die mislukken in de weg staan. Of de procedures zijn zo stroperig dat geen positief resultaat meer mogelijk is. Als je het idee niet binnen een jaar realiseert halveert het resultaat."

"Er wordt naar mijn idee nog teveel van achter het bureau gewerkt en te weinig een afspraak op de betrokken locatie gemaakt."

"Wij blijven wel trekken, maar voor mijn gevoel is de gemeente vooral aan het vertragen."

Ik word door de gemeente voldoende betrokken bij de totstandkoming van beleid, visie etc.:

"Er is met mij geen contact geweest over beleid en visie. Weet ook niet wat de visie is voor de buurtschappen Holthe, Lieving en Makkum".

"Ik ben zelf niet actief daarbij".

GEMEENTE
MIDDEN-DRENTHE

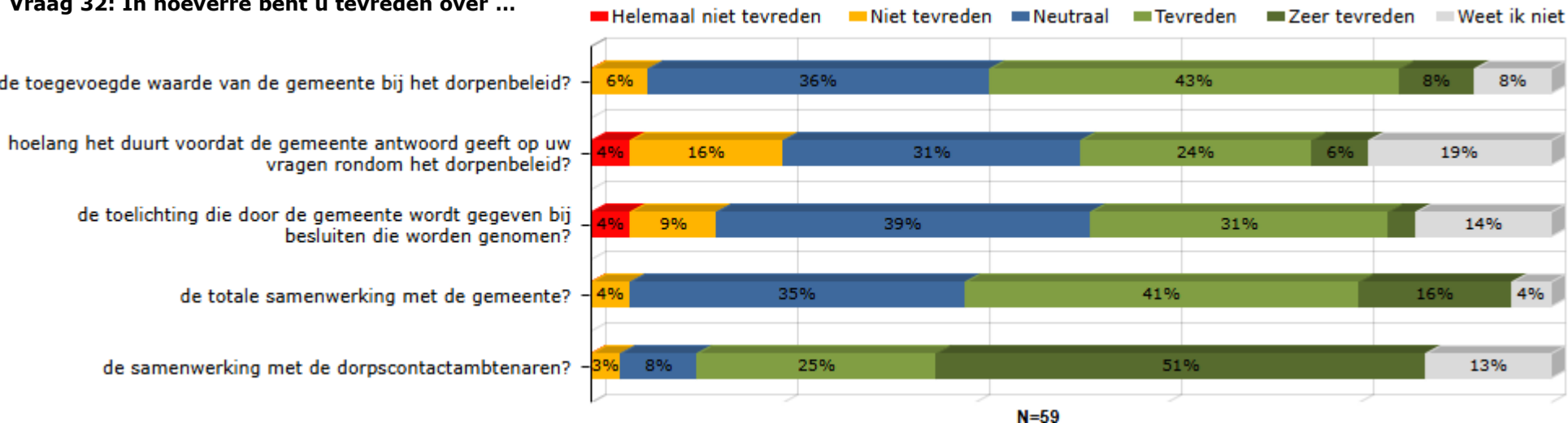
*Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM en/of bij Welzijnswerk Midden-Drenthe.

Stelling 4 is NIET voorgelegd indien men alleen betrokken is bij Welzijnswerk Midden-Drenthe.

Samenwerking tussen belangenorganisaties/ welzijnswerk en de gemeente

Driekwart is (zeer) tevreden over de samenwerking met de dorpscontactambtenaren

Vraag 32: In hoeverre bent u tevreden over ...

- De samenwerking met de dorpscontactambtenaren verloopt goed; driekwart (76%) is hierover (zeer) tevreden.
- Ook over de totale samenwerking met de gemeente (57% (zeer) tevreden) en de toegevoegde waarde van de gemeente bij het dorpenbeleid (51% (zeer) tevreden) heerst nauwelijks ontevredenheid.
- Eén op de zeven (13%) laat zich wel negatief uit over de toelichting die door de gemeente wordt gegeven bij besluiten die worden genomen.
- De meeste kritiek is er echter op hoe lang het duurt voordat de gemeente antwoord geeft op vragen rondom het dorpenbeleid; één op de vijf (20%) is hierover (zeer) ontevreden. Drie op de tien (30%) zijn hier overigens wel (zeer) tevreden over.

Vraag 33: In de vorige vraag heeft u aangegeven (helemaal) niet tevreden te zijn over onderstaande zaken. Kunt u dit kort toelichten?

De toegevoegde waarde van de gemeente bij het dorpenbeleid:

"Wordt eens actief. De ideeën komen wel, maar alleen onze belangenvereniging blijft hier actief aan trekken."

Hoelang het duurt voordat de gemeente antwoord geeft op uw vragen rondom het dorpenbeleid:

"Alles op de lange baan. Meestal moeten wij meerdere keren vragen om een antwoord of een actie."

"Bureaucratie en capaciteit."

"Geen of hele langzame terugkoppeling."

"Lang."

"We zijn inmiddels net zo ver als 2 jaar geleden."

"Pro actief communiceren is erg belangrijk. Als een planning niet wordt gehaald, leg dit dan uit!"

De toelichting die door de gemeente wordt gegeven bij besluiten die worden genomen:

"Inhoudelijk geen. Of heel erg laat. Of (ver)wijzen (kastje naar de muur) naar andere partijen."

"Slechte communicatie."

"Er zit vaak verschil in wat het bestuur zegt en wat de ambtenaren doen."

De totale samenwerking met de gemeente::

"Slechte communicatie."

GEMEENTE
MIDDEN-DRENTHE

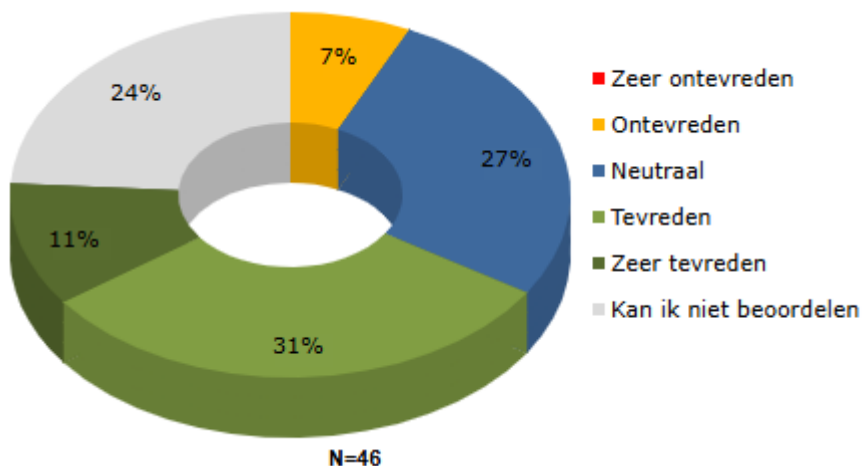

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM en/of bij Welzijnswerk Midden-Drenthe.

Samenwerking tussen belangenorganisaties/ welzijnswerk en de gemeente

Er heerst nauwelijks ontevredenheid over de jaarlijks toegekende dorpsbudgetten; twee op de vijf laten zich uitgesproken positief uit

Vraag 34: In hoeverre bent u tevreden over de jaarlijks toegekende dorpsbudgetten door de gemeente?*

Zijn er zaken waar u meer budget voor nodig heeft?:**

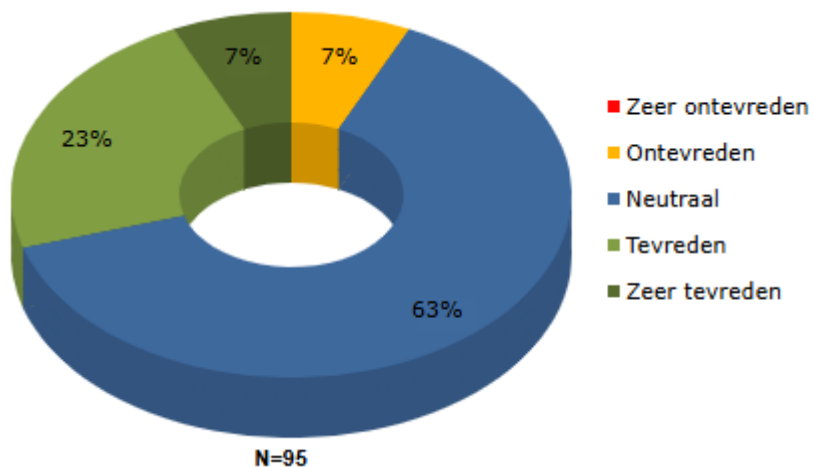
"We organiseren veel, hebben mooie projecten op poten gezet... maar zijn niet goed in het genereren van voldoende budget... we boeren financieel gezien achteruit!"

"De informatie hierover zou wel beter kunnen. Welke budgetten beschikbaar zijn, is niet altijd duidelijk."

"Wij hebben geen buurthuis of iets dergelijks en zijn dus aangewezen op externe locaties of bij buurtbewoners. Krijgen geen subsidie voor het hebben van een buurthuis. Om extra subsidie voor externe activiteiten is gevraagd."

Vraag 35: In hoeverre bent u tevreden over de rol van het dorpenoverleg Midden-Drenthe (DOM) binnen het dorpenbeleid?

Licht uw antwoord toe***

Enkele toelichtingen:**

"Daar horen we niet zoveel van."

"Geen mening over wegens gebrek aan kennis/ervaring hierover."

"Te weinig van bekend."

"Een goede toevoeging voor de dorpen."

"Goede contacten en ondersteuning, fijne bijeenkomsten met goede onderwerpen en sprekers."

"Is een groep mensen die zich inzet voor alle kleine kernen. Is een goede schakel tussen bewoners en gemeente. Zeer waardevol."

- Van diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie is 42% (zeer) tevreden over de jaarlijks toegekende dorpsbudgetten door de gemeente. Nog eens een kwart (27%) antwoordt neutraal en slechts 7% is ontevreden.
- De rol die het DOM heeft binnen het dorpenbeleid is voor lang niet iedereen duidelijk; vandaar dat tweederde (63%) neutraal antwoordt wanneer gevraagd wordt naar hun tevredenheid hierover.
- Drie op de tien (30%) zijn wel uitgesproken tevreden; slechts 7% is negatief.
- Alle respondenten die zelf direct betrokken zijn bij het DOM zijn tevreden tot zeer tevreden over hun rol.

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie.

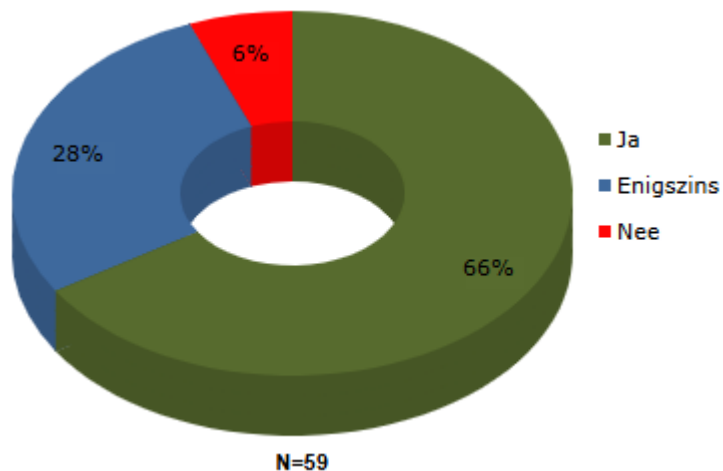
**Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

***Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM, bij Welzijnswerk Midden-Drenthe en/of medewerker zijn bij de gemeente.

Samenwerking tussen belangenorganisaties/ welzijnswerk en de gemeente

Vrijwel iedereen staat achter het besluit dat het DOM een eigen budget heeft

Vraag 36: Het dorpenoverleg Midden-Drenthe (DOM) heeft een eigen budget. Staat u achter dit besluit? Licht uw antwoord toe.

Enkele toelichtingen:**

"Doordat ze dicht bij de dorpen staan weten ze waar echt behoefte aan is."

"Vraag me af of het budget op een goede manier wordt besteed."

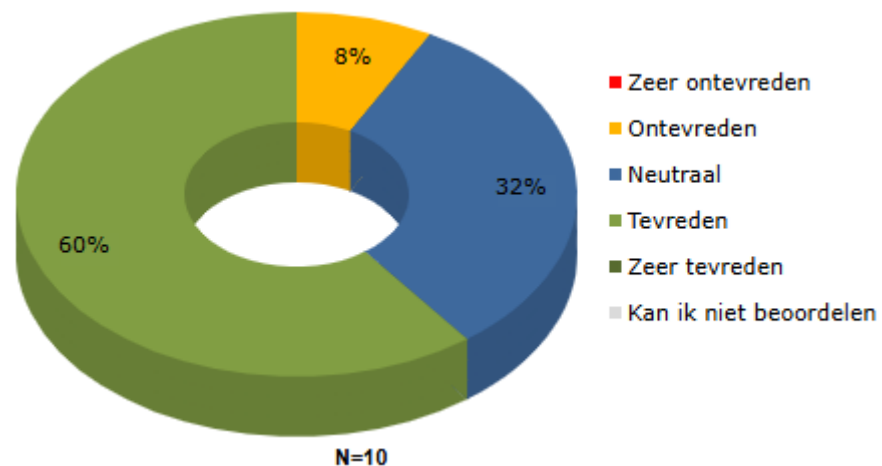
"Men kan eigen ideeën realiseren."

"Hangt af van de criteria voor toewending budget."

"DOM moet zelf kunnen beslissen over de uitgaven die zij doen."

"(Veel) te laag."

Vraag 37: In hoeverre bent u tevreden over de hoogte van het jaarlijks toegekende budget aan het dorpenoverleg Midden-Drenthe (DOM)?

Zijn er zaken waar u meer budget voor nodig heeft?:**

"Dit zou hoger mogen om belangrijke zaken als energiebeleid nog beter beschikbaar te maken."

- Vrijwel iedereen (94%) staat (enigszins) achter het besluit dat het DOM een eigen budget heeft.
- Van diegenen die betrokken zijn bij het DOM zijn zes op de tien (60%) tevreden over de hoogte van het jaarlijks toegekende budget. Nog eens 32% antwoordt neutraal en slechts 8% is ontevreden.

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM en/of bij Welzijnswerk Midden-Drenthe.

**Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

***Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn het DOM.

Het huidige dorpenbeleid is voor zes jaar vastgesteld en loopt van 2020 tot 2026. De vragen die u zojuist heeft beantwoord hebben als doel om het huidige dorpenbeleid tussentijds te evalueren. De evaluatie wordt gebruikt bij het actualiseren van het beleidsplan in 2026.

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM, bij Welzijnswerk Midden-Drenthe en/of medewerker zijn bij de gemeente.

Vraag 38: Vooruitlopend op deze actualisatie. Wat wilt u graag behouden en zijn er zaken die u wilt verbeteren in het dorpenbeleid?*

Behouden:

"Aandacht voor dorpsvisies en overleg met gemeente."	"Buurtinfobuis."	"De goede contacten met welzijn en de contactambtenaar, korte lijnen met de raad en de wethouders."
"Activiteiten die er nu zijn behouden zoals paasvuur en markt achter de koepelkerk."	"Contactambtenaren."	"Door gaan op de ingeslagen weg."
"Breed overleg."	"Contacten met de gemeente."	"Dorp- en buurthuizen."
"Eigen initiatief en verantwoordelijkheden."	"De huidige voorzieningen."	"Mobiliteit voor oudere inwoners en wonen voor starters in kleine dorpen."
"Gaat goed."	"Identiteit."	"Openbaar vervoer. Naoberschap. Vrijheid."
"Goed contact houden."	"Initiatiefkracht dorpen."	"Positie DOM, en rol contactambtenaren."
"Goed contact met de dorpen."	"Jeugd activiteiten."	"Subsidies."
"HOS en Hijbel en St Welzijn."	"Korte lijnen en contacten tussen DOM en dorpscontact ambtenaren. Contact tussen DOM en het college. Budget van DOM."	"Voorzieningen."
"Wat goed gaat en van belang is voor de inwoner."	"Dorpscontact ambtenaren en ondersteuning plus stimulering dorpsbewoners."	"Dorpscontact ambtenaren, dorpenoverleggen."
"Dorpscontact ambtenaar."		
"Winkels, supermarkten."		

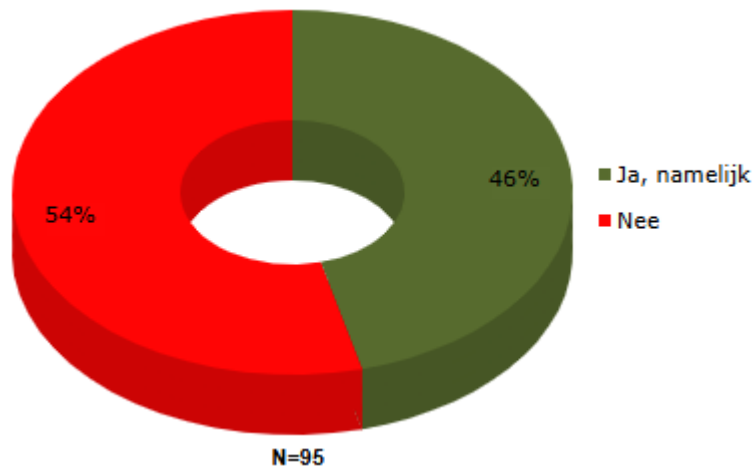
Verbeteren:

"Actiever zijn en meer communiceren."	"Communicatie en meer stimulerende rol van de gemeente."	"Initiatieven ondersteunen van ieders eigen dorpsdynamiek."	"Meer parkeerplaats."
"Afstemmen beleid tussen ambtenaren en college."	"Dorpen tot 5000 inwoners moeten lid kunnen worden van het DOM."	"Landbouwverkeer omleggen."	"Meer sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen (max 250.000 euro)."
"Beleid t.a.v inrichting/realisatie fietspaden duurt soms heel lang. Aandacht voor vervoer in de kleine kernen en wooninitiatieven, zodat jongeren en ouderen kunnen blijven wonen op hun vertrouwde plek."	"Dorpshuizen beleid. Sporthal beheer."	"Leefbaarheid en voorzieningen."	"Onderhoud van straat-fiets-en voetpaden-groenonderhoud."
"Beleid woningbouw, infrastructuur."	"Er zal meer moeten worden ingezet op dorpszorg, Alle voorzieningen van wieg tot graf op dorpsniveau regelen. hiervoor ook ruime budgetten vaststellen."	"Meer aandacht voor buitengebied."	"Positie dorpshuizen in dorpenbeleid."
"Betaalbare starterswoningen voor jeugd uit eigen dorp."	"Het lijkt mij een primaire taak van de gemeente. Het is een zwakte bod om een organisatie tussen gemeente en de gemeenschap te positioneren."	"Meer betaalbare woningbouw voor jongeren, wanneer de jongeren uit het drop verdwijnen gaat de leefbaarheid achteruit."	"Slagvaardigheid en concrete communicatie gemeente."
"Bouwmogelijkheden. Minder toerisme."	"Uitvoeren van voornemens."	"Wegen en veiligheid wegen, evt 30km zone in bebouwde kom Hijken. Verlichting verbeteren in buitengebied en snelheidsbeperkingen maatregelen buiten bebouwde kom in streken max 60 km per uur."	"Te veel dorpshuizen, dus verminderen aantal."
"Communicatie en daadkracht."	"Voet- fietspaden en onderhoud groen."	"Zelfredzaamheid dorpen."	"Ter plekke vergaderen."
"Gezelligheid, terras."	"Voor alle dorpen, niet alleen de kleine kernen."	"Zichtbaarheid."	"Voorzieningen niveau in dorpshuizen."
"Dorpshuis."	"Meer bomen."		

Toekomst

Bijna de helft ziet nieuwe uitdagingen of kansen om in het dorpenbeleid te zetten

Vraag 39: Zijn er nieuwe uitdagingen of kansen die u ziet om in het dorpenbeleid te zetten?*

Enkele toelichtingen:**

"Woningbouw voor starters uit eigen dorp."

"Dorpshuis."

"Meer aandacht voor behoud voorzieningen."

"Verbetering openbaar vervoer."

"Meer tijd investeren om groepen bij elkaar te brengen."

GEMEENTE
MIDDEN-DRENTHE

- Bijna de helft (46%) ziet nieuwe uitdagingen of kansen om in het dorpenbeleid te zetten.
- Zaken die worden genoemd hebben o.a. betrekking op de woningbouw, het realiseren van een dorps huis, aandacht voor behoud van voorzieningen (o.a. het openbaar vervoer) en het verder bevorderen van de sociale cohesie.

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM, bij Welzijnswerk Midden-Drenthe en/of medewerker zijn bij de gemeente.

**Een volledige weergave van de open antwoorden is te vinden in de online rapportage.

Leefbaarheid

Gemiddeld wordt de leefbaarheid in de dorpen en wijken beoordeeld met een 7,3 als rapportcijfer. Dit cijfer geeft aan dat inwoners over het algemeen tevreden zijn, maar ook ruimte zien voor verbetering. Inwoners van Smilde zijn het meest kritisch.

De achteruitgang van de fysieke omgeving is één van de belangrijkste aandachtspunten. Inwoners klagen over achterstallig onderhoud van de wegen, fiets- en voetpaden. Ook de openbare groenvoorziening verdient aandacht. Daarnaast is waakzaamheid geboden met betrekking tot het op peil houden van voldoende voorzieningen en diensten in de kleinere dorpen en wijken. Er wordt o.a. geklaagd over de beschikbaarheid van openbaar vervoer en de afname van het aantal winkels. Voldoende woningen is een ander aandachtspunt; vooral voor starters moeten geschikte woningen worden gebouwd. Verder kan de verkeersveiligheid worden verbeterd en is er behoefte aan meer parkeerplaatsen. Ook zouden sommige inwoners het fijn vinden als er in hun dorp of wijk een buurthuis komt.

Wat betreft de invloed van het dorpenbeleid op de leefbaarheid kan er meer ruchtbaarheid worden gegeven aan zaken die de afgelopen jaren via het dorpenbeleid tot stand zijn gekomen. De helft van de inwoners kan namelijk niet beoordelen welke invloed het dorpenbeleid heeft gehad op de leefbaarheid.

Participatie

Ruim vier op de vijf inwoners hechten (zeer) veel waarde aan mee kunnen praten/ mee kunnen denken over de toekomst van hun dorp of wijk. De helft heeft echter maar (enigszins) het gevoel dat hun mening door de gemeente wordt gehoord. Het zijn vooral inwoners met een vorm van betrokkenheid die het gevoel hebben dat hun mening bij de gemeente terechtkomt.

Bovenstaand is niet alleen een teken voor de gemeente, maar ook een signaal voor belangenverenigingen om de mening van de inwoners die zij vertegenwoordigen (nog) meer mee te nemen. Dat het betrekken van inwoners een aandachtspunt is, wordt bevestigd door het resultaat dat ruim een kwart van de inwoners het gevoel heeft dat de belangenvereniging hen onvoldoende betreft bij de besluiten die worden genomen. Nog eens drie op de tien inwoners vinden (ook) dat ze door de belangenvereniging onvoldoende op de hoogte worden gehouden.

Rol belangenvereniging naar inwoners

Van de inwoners die op een plek in de gemeente wonen met een belangenvereniging, is tweederde op de hoogte van het bestaan hiervan. Negen op de tien weten ook dat ze contact kunnen opnemen met de belangenvereniging over een idee of plan voor hun dorp of wijk. Drie op de tien hebben dit weleens gedaan. De belangenvereniging lijkt meer te leven in de kleinere dorpen. De bekendheid is er niet alleen groter, ook hebben deze inwoners vaker weleens contact gehad met de belangenvereniging.

Het contact met de belangenvereniging wordt beoordeeld met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,4. Kritiek is er onder andere op de manier waarop de belangenvereniging is samengesteld. Er zitten al lang dezelfde mensen in de vereniging die niet door de inwoners gekozen zijn. Inwoners hebben het gevoel dat daarom niet alle inwoners vertegenwoordigd worden.

Positieve geluiden zijn er ook; zo vinden inwoners dat er goed wordt geluisterd en gecommuniceerd en dat de belangenvereniging altijd voor je klaarstaat. Ze zijn goed te benaderen. Drie op de vijf vinden de belangenvereniging dan ook van meerwaarde voor hun dorp/ wijk.

Rol gemeente naar inwoners voor inwonersinitiatieven

Twee op de vijf inwoners hebben in de afgelopen drie jaar weleens rechtstreeks contact gehad met de gemeente over de leefbaarheid, een idee of plan voor hun dorp of wijk. Lang niet iedereen benadert echter hiervoor de dorpscontactambtenaar.

Het zijn vooral inwoners met een vorm van betrokkenheid die via de dorpscontactambtenaar contact zoeken (64% vs. 15%). De zichtbaarheid/ benaderbaarheid van de dorpscontactambtenaar voor inwoners zonder vorm van betrokkenheid kan dus worden vergroot. Inwoners die contact hebben gehad met de dorpscontactambtenaar zijn hier over het algemeen positief over. Driekwart beoordeelt de dorpscontactambtenaar dan ook als van meerwaarde voor dorpen en wijken. Inwoners zonder vorm van betrokkenheid nemen vaker contact op met de gemeente via het meldingsformulier op de website of via een andere medewerker.

Gemiddeld wordt het contact met de gemeente beoordeeld met een 6,4. Uit dit rapportcijfer blijkt dat er nog ruimte is voor verbetering. In de toelichting geven inwoners o.a. aan dat ze soms wel vriendelijk/ correct te woord worden gestaan, maar dat opvolging door de gemeente vervolgens achterwege blijft.

Samenwerking tussen belangenorganisaties/ welzijnswerk en de gemeente

Eén derde, van diegenen die betrokken zijn bij een dorpsbelangenorganisatie, het DOM en/of Welzijnswerk Midden-Drenthe, noemt één of meerdere specifieke initiatieven vanuit hun dorp of wijk die ontstaan zijn door het dorpenbeleid. Hierbij wordt voornamelijk het tot stand komen van een dorpsvisie genoemd.

Er heerst positiviteit rondom de ondersteuning vanuit en de samenwerking met de gemeente. Zo beoordeelt tweederde de lijn met de gemeente als open en kort en is de helft uitgesproken van mening dat ze door de gemeente voldoende betrokken worden bij de totstandkoming van beleid, visie etc. Nog eens driekwart is (zeer) tevreden over de samenwerking met de dorpscontactambtenaren. Ook over de toegevoegde waarde van de gemeente bij het dorpenbeleid heerst bij meer dan de helft uitgesproken tevredenheid. Een puntje van kritiek is er over de snelheid waarmee de gemeente met een reactie komt op vragen rondom het dorpenbeleid; één op de vijf (20%) is hierover (zeer) ontevreden.

Zowel belangenorganisaties als het DOM zijn tevreden over de jaarlijks toegekende budgetten door de gemeente.

Toekomst

De dorpscontactambtenaar wordt gewaardeerd en moet zeker behouden blijven. Bijna de helft ziet nieuwe uitdagingen of kansen om in het dorpenbeleid te zetten. Zaken die worden genoemd hebben o.a. betrekking op de woningbouw, het realiseren van een dorpshuis, aandacht voor behoud van voorzieningen (o.a. het openbaar vervoer) en het verder bevorderen van de sociale cohesie.

Uitgevoerd door Enigma Research

- Nauwkeurig
- Resultaatgericht
- Ontzorgt
- Technisch onderscheidend
- Oog voor vormgeving

Lid van:

Powered by MOA

Enigma Research, uw onderzoeksvraag onder de loep.